

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 37 (3364) 2014 SEPTEMBER – RUGSĖJIS 16 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Kas gera, kas taisytina?

Visi už vieną, vienas už visus. Prieškarinė lietuvių karta ilgą laiką tuo šūkiu pabrėždavo vienybę ir solidarumą, ypač tomis dienomis, kai atrodydavo, jog to labiausiai reikia.

ŠŪKIS būdavo populiarius ir jaunimo organizacijose, kai tekdavo atlikti iškilingus pasižadėjimus, apeiginius įžodžius ar įsipareigoti kokiems sudėtingesniems uždaviniams, kuriems reikia pagalbos. Daugeliui būdavo tai suprantama – ir gabiausieji, vieni patys palikti, neištengs tinkamai įveikti pasiimto darbo. Šitos tikrovės pripažinime augo ir būsimieji visuomenės bei politikos veikėjai. Vienas ir visi iš tikrųjų būdavo kaip kažkoks vienas vienetas ir kaip toks veikdavo. Talka ir pagalba būdavo ne tik per šimtmečius atėjusi tradicija ar net artimo meilės išraiška, bet ir būtinybė. Jei dėl pagalbos stygiaus kas nors nukentės, gali paliesti ir visus kitus. Būdavo tikėta, kad ne kiekvienas apmokamas darbas yra gerai ir sąžiningai atliekamas. Sudėtinė talka dažnai susilaukdavo aukštesnio įvertinimo pasitikėjimo atžvilgiu. Ir laisvuose kraštuose savanorystės idėjos yra įleidusios gana giliai šaknis visuomenėje, ir socialinių paslaugų savanoriai, ypač ligoninėse ar senelių namuose veikia labai sistemingai ir neša didelę naudą ne tik institucijų administracijai, bet ir žmonėms, kuriems teikiama pagalba. Malonu matyti ir lietuvišką šitos savanorystės atspindį Toronto lietuvių slaugos namuose “Labdara”, už gerą organizuotumą įvertintą kaip pavyzdys. Tad kiekvienas kvietimas į šios talkos kvietimą tebūna nuoširdžiai teigiamas.

KAI liečiami vienybės, talkos ir pagalbos klausimai, atrodo, kad kalbama apie bendruomeninį gyvenimą. Tai tiesa – dažniausiai apie tai prisimenama, nes socialiniai reikalai yra labai plati kasdienybė, kurioje plūša milijonai eilinių žmonių. Tačiau būtų gera ir naudinga, jei vienybės ir talkos nuotaikomis užsikrėstų ir valstybiniais reikalais besirūpinantys piliečiai, išrinktasis valdymo bei vadovavimo luomas. Iš toliau jį stebint kai kada susidaro įspūdis, kad tenai finansiniai reikalai atima ne tik visą darbui skirtą laiką, bet ir mobilizuoja jėgas, kurios galėtų ir privalėtų būti kitiems reikalams panaudojamos. Jau nuo pat Nepriklausomybės pradžios ėmė reikštis nelaukti ir keisti dalykai. Staiga atsirado Sorošo “Atviros Lietuvos fondas”, lyg pakankamas svoris sukti visuomenę neįprasta linkme, staiga vyriausybė labai padidino teisėjams algas, kad jie geriau atliktų savo pareigas (koks baisus papirkimo pavyzdys); iš kažkur atsirado suvirintojas, agurkų karalius rusas, gana vikriai įlindęs į politinį gyvenimą, bet susilaukęs bylos dėl finansinės atskaitomybės; krito į akis ir seimūnų kelionės po pasaulį, ir valdžios vadovų atostogos, išpūsta biurokratija, patarėjai, padėjėjai, ekspertai, oligarchai, milijonieriai – kur nepažvelgsi – pinigai ir pinigai, po to skolos ir pensininkų apkarpytos algelės... Viskas padvelkė kažkuo svetimu, nauju ir nepriimtinu. Tartum būtų plyšusi žemė, kur vienoje pusėje užvirė kova dėl atlyginimų, kitoje pusėje nuliūdusi liko talka, savanorystė ir nebeaiški ateitis. Sveikas protas diktuoja, kad reikalai taisytini. Tačiau ar visi tai pripažįsta, kai apie vienybę giedoti yra vienas dalykas, o ją praktikuoti – kitas? ČS

Rudnios (Varėnos raj.) Švč. Marijos Nuolatinės Pagalbos medinė šventovė, žmonių rankomis pastatyta 1910 metais, yra išlikusi kaip liaudies architektūros kūrinys, traukiantis šio krašto lankytojų dėmesį
Ntr. Alf. Laučkos (1995)

Tautos būstas – valstybė

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Yra daug daiktų ir dalykų, be kurių žmogui būtų nepatogu, sunku arba išvis neįmanoma išgyventi. Žmogui egzistuoti būtinas maistas, apranga, būstas. Yra daug gamtos duotų reiškinių ir medžiagų, kurių tarsi nematome, nepačiuopiame, negirdime, tačiau jų netektį iškart pajuntame. Nematome oro, tačiau užtenka pasinerti po vandeniu, ir jo netektis tampa akiavaizdi. Tačiau žmogus yra ne tik biosocialinė būtybė, bet ir Dievo paveikslas ir panašumas, jis gyvas ne vien duona, jam duota vieta po saule, suteiktos teisės laisvai reikšti savo valią, kurti šeimą, priklausyti tautai, valstybei, turėti tėvynę. Teisės, laisvė, valia, tėvynė – tarsi abstraktūs, nematomi dalykai, bet užtenka bent vieno jų netekti, iškart pajusime.

Lietuvos netekčių patirtis didelė ir skausminga, nes istorinis likimas jai lėmė būti tarp Rytų ir Vakarų, tarp skirtingų kultūrų ir skirtingo civilizacijos laipsnio kaimynų, nenuramų užkariautojų. Gal todėl lietuviuo veide dažniau rūpestį, o ne šypseną matome, todėl pakelių Rūpintojėliai liūdni, todėl ir poetas Lietuvą pavadino “ašara Dievo aky”.

Lietuvos tūkstantmetį, t.y. jos vardo paminėjimą istoriniuose šaltiniuose, dar tik neseniai minėjome, tačiau tau-

tos raida yra praeities gelmėse, jos priešistorę tyrinėja ir nagrinėja archeologai, kalbininkai, etnografai, antropologai, ir būtent jie daugiau pasako nei randame istoriniuose dokumentuose. Jie tvirtina, kad čia jau dešimt tūkstančių metų gyveno sėslios, ramios, darbščios gentys.

Suaugęs su dosnia ir ramia gamta, iš jos semdamas patirtį ir galias, ją garbindamas, lietuvis išsiugdė sėslumo savybę, kurią amžiai jam įtvirtino kaip šeštąjį jausmą – Tėvynės meilę. Šis jausmas nebūdingas iš klajoklių kilusioms tautoms. Jei lietuvis iš savo šalies ilgesniam laikui savo noru ar prievarta pasitraukia, suserga tėvynės ilgesio liga – nostalgija. Pastebėta, kad lietuviai neatspariausi šiai ligai. Štai ką rašė iš Kanados aušrininko Martyno Jankaus dukra Elzė savo jaunystės draugei Elenai Kondratavičienei, gyvenusiai Bitėnuose prie Rambynų: “Tu nežinai, Lene, kokia ta liga nostalgija; ji kankina dieną ir naktį, ji neapleidžia sapnuose. Jei nuo jos būtų išrasti vaistai, Amerikos vaistinėse jų nebūtų, išpirtų lietuviai. Įdėk į laiško voką keletą smiltelių nuo motinos kapo, gal lengviau bus”. Taigi, kur lietuvis ar jo kapas, ten – dalelė Lietuvos. Gal todėl iš tolimiausių kraštų parsigabenam tautiečių kaulus, kad jie nors po mirties savo žemėje ramybę rastų.

Kaip vaikai šeimoje jaučiasi geriausiai, saugiausiai, taip žmonės – savo tautoje; juos sieja bendras istorinis likimas, kalba, papročiai, tikėjimas, bendra teritorija – vieta žemėje. Kaip šeima, taip ir tauta statydina sau būstą. O tas tautos būstas – tai valstybė.

Valstybę kurti, vienyti gentis, bendruomeniškai gyventi nėra lengva. Istoriniai šaltiniai byloja, kad ir Lietuvos valstybės kūrimasis nebuvo lengvas. Vienijimosi idėja radosi iš poreikio gintis, apsaugoti tautą, sukurti jai saugų būstą – valstybę. Jai įgyvendinti prireikė milžiniškų pastangų, teko panaudoti ir prievartą, šalinti nepaklusniuosius, pralieti savą kraują, nes žmogui idealai visuomet tolimesni, sunkiau suvokiami už nūdienos interesus, buities reikalai užgožia būties dalykus.

Iš Pietų ir Rytų į lietuvių žemes nuo seno brovėsi slavai, Aukso orda, o iš Vakarų – germanų gentys. Patyrę skausmingų netekčių ir nuostolių, lietuviai suvokė, kad būtina gerai apmokyta, organizuota, nuolat budinti kariuomenė, todėl greta žemdirbystės atsirado karyba, kuri tapo neatšiejama lietuvių gyvenimo dalimi. Dar nesuvienyta į valstybę, lietuvių tauta sugebėjo apginti ne tik save, bet išgelbėjo nuo Aukso ordos kaimynę Lenkiją ir visą Europą.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Tautos būstas – valstybė – 1,5 psl.

Darbštaus vyskupo jubiliejus – 2,6 psl.

Ar viską padarėme – 3,7 psl.

“Profesionalų kelias” – 4,10 psl.

Kelionė į Arizoną – 8,11 psl.

Žmonių sielų gydytoja – 9 psl.

RELIGINIAME GYVENIME

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-
JONAITIENĖ

Darbštaus vyskupo jubiliejus

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, š.m. rugpjūčio 30 d., Kennebunkporte, Maine valstijoje atšventė vyskupavimo 30 ir gimimo 90 metų sukaktis. Jis Šiaurės Amerikoje, ypač Kanadoje ir Toronte, ilgiau gyvenusiems lietuviams itin žinomas asmuo, šiltai prisimenamas už savo nuoširdų darbą Prisikėlimo parapijoje, „Kretingos“ stovykloje ir sporto veikloje. Vėliau jis tęsė sielovados uždavinius Niujorke, tapo vyskupu ir visų užsienio lietuvių katalikų dvasios vadu. Išėjęs į pensiją 2009 m. gyvena Šv. Antano pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, ME.

Šventėje dalyvavo Aistė, vyskupo Pauliaus dukterėčia, ir jos vyras Jonas Docys su šeima; Portlando (Maine) vysk. Robert Deeley, Lietuvos vyskupų konferencijos vicepirmininkas vysk. Rimantas Norvila, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovada (20 m. buvęs vysk. Pauliaus sekretorius) prel. E. Putrimas; prel. Albert Contons; Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos viceministeris kun. Algis Malakauskis, OFM; Amerikos Lietuvių Romos Katalikų kunigų Vienybės pirmininkas kun. Gintaras Jonikas; kun. Stephen Žukas – Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas, So. Boston, Massachusetts; kun. Tomas Karanauskas – Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Los Angeles, Kalifornijoje; kun. Joseph McDermot (Hudson, MA); kun. Jonas Šileika, OFM – Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas; kun. Benediktas Jurčys, OFM – Klaipėdos Šv. Pranciškaus Asyziečio brolijos namų vyresnysis; Šv. Antano vienuolyno Kennebunkporte kunigai; Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė Danguolė Navickienė bei įvairių organizacijų atstovai iš Kanados ir JAV.

Mišios įvyko šeštadienį,

Torontiečiai sveikina vyskupą Paulių Baltakį, OFM, š.m. rugpjūčio 30 d., Kennebunkporte, Maine valstijoje

rugpjūčio 30, 12 val. Šv. Antano koplyčioje, tėvų pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte. Mišiose dalyvavo apie 150 žmonių ir iškilminguose pietuose apie 80. Pamokslą sakė pirmasis vysk. Baltakio sekretorius, prelatas Edmundas Putrimas, kuris padėjo vyskupui įsteigti savo raštinę 1984 m. ir vėliau perėmė jo pareigas užsienio lietuvių sielovadoje.

Mišių metu aukas nešė Religinės šalpos administracijos darbuotojai Josephina Senken, Salvijus Kungys ir Tarybos narė Vida Jankauskienė. Po Komunijos kalbėjo vysk. Robert Deeley, vysk. Rimantas Norvila, tėvų pranciškonų provincijos vardu pasveikino viceprovincijolas Algis Malakauskis, OFM. Per pietus išklausyta daugelio sveikinimų iš įvairių organizacijų ir parapijų. Iš Toronto dalyvavo Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Jonas Šileika, OFM, parapijos vardu pasveikino Lina Kuliavienė. Iš viso dalyvavo 16 asmenų iš Toronto.

Šį pagerbimą organizavo sielovados delegatūra kartu su pranciškonų Kennebunkporte vienuolyno gvardijonu kun. Jonu Bacevičiumi, OFM, ir tėvų pranciškonų svečių na-

Vysk. P.A. Baltakis, 1984 m.

mų administracija.

Nors daugelis mūsų jį pažįsta, gal įdomu jo jubiliejaus proga pažvelgti į nueitą kelią, susipažinti su jo plačiais ir prasmingais darbais. Iki 1940 m. Paulius Antanas Baltakis mokėsi Kretingos pranciškonų gimnazijoje. Pirmosios sovietinės okupacijos metais ją uždarius, grįžo į gimtinę ir 1940-1944 m. tęsė mokslą. Mokydamasis progimnazijoje,

jis buvo „Meno kuopos“ pirmininko pavaduotojas. 1944 m. pavasarį jis buvo Anykščių gimnazijos I laidos abiturientas, kai kartu su kitais jaunuoliais balandį išėjo savanoriu į generolo Povilo Plechavičiaus buriamą Vietinę rinktinę. 1944 m. vasarą vokiečiams ją išsklaidžius, kiek laiko slapstėsi, kol 1944 m. vasarą Šeduvoje (Radviliškio r.) jis buvo vokiečių suimtas ir išvežtas darbams į aviacijos tarnybą. Taip jis atsidūrė Suomijoje, po to Norvegijoje, o 1945 m. karui baigiantis – Belgijoje.

1945-1952 m. Liuveno (Belgija) universitete jis studijavo teologiją ir filosofiją. Čia 1946 m. P.A. Baltakis taip pat įstojo į pranciškonų vienuoliją ir 1950 m. rugsėjo 15 d. davė amžinuosius vienuolio įžadus. 1952 m. rugpjūčio 24 d. Belgijoje P.A. Baltakis buvo išventintas kunigu ir išvyko į JAV atsikūrusią lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provinciją.

1953 m. jis atvyko į Kanadą ir 1953-1963 m. čia dirbo Toronto Prisikėlimo lietuvių katalikų parapijoje vikaru ir pranciškonų vienuolyno Toronte vyresnioju. 1964-1967 m. P. Baltakis buvo Lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos provincijolo pata-

rėjas, Toronto pranciškonų vienuolyno viršininkas. 1969 m. jis buvo perkeltas į Niujorką (JAV), kur iki 1979 m. buvo Šv. Kazimiero pranciškonų vienuolyno Bruklino (Brooklyn) vyresnioju, pradėjo vadovauti „Lietuvių katalikų religinės šalpos“ organizacijai. Čia jis taip pat organizavo vienuolyno spaustuvs ir lietuvių kultūros centro „Kultūros židinys“ statybas, dėstė lituanistinėje mokykloje. Jis taip pat buvo Lietuvos skautų sąjungos dvasios vadovas: 1973-1975 m. – seserijos, 1979-1982 m. – brolijos. 1972 m. jis pirmą kartą po karo apsilankė Lietuvoje.

1979-1984 m. P.A. Baltakis buvo Lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos provincijolas, vadovavo Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių pranciškonų bendruomenei, steigė lietuvių jaunimui stovyklas Šiaurės Amerikoje. 1984 m. birželio 1 d. P. A. Baltakis buvo paskirtas titulinio Egaros vyskupu. 1984 m. rugsėjo 14 d. Portlando (Oregon valstija) katedroje jį įšventino kardinolas Pio Laghi.

Nuo 1984 m. jis gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, Bruklino Šv. Kazimiero pranciškonų vienuolyne, ir vadovavo užsienio lietuvių katalikų sielovadai, aplankė bene visas pasaulyje lietuvių katalikų bendruomenes ir parapijas – nuo Pietų Amerikos iki Lenkijos, nuo Naujosios Zelandijos iki Vidurio Azijos.

Rūpindamasis 140 lietuvių katalikų parapijų ir misijų, beveik milijono užsienio lietuvių katalikų sielovada, vyskupas P.A. Baltakis tuo pačiu metu palaikė glaudžius ryšius su Lietuvos vyskupais ir tikinčiaisiais, ypač su broliais pranciškonais. Per „Vatikano radiją“ jis kasmet siuntė tiek Lietuvos žmonėms, tiek užsienio lietuviams ganytojiškus sveikinimus šv. Velykų ir Kalėdų proga. Nuo 1986 m. jis buvo Lietuvos katalikų religinės šalpos ir Lietuvių informacijos centro pirmininkas.

Nukelta į 6-tą psl.

Ar viską padarėme?

Užsienio lietuviškų mokyklų mokytojų stažuotė Druskininkuose

Užsienio šalių lituanistinių mokyklų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaro dalyviai pažintinėje išvykoje laivu „Druskininkai“ Nemuno upe į Liškiavą

Birželio 25-27 d.d. Druskininkuose, valstybės ir savi-valdybių tarnautojų mokymo centre „Dainava“ vyko užsienio šalių lituanistinių mokyklų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaras, kuriame dalyvavo apie 60 lituanistinių mokyklų vadovų ir mokytojų iš 17 pasaulio šalių. Seminaro metu buvo diskutuota apie lituanistinio švietimo užsienio lietuviškose mokyklose esmines kryptis, pedagogų kompetencijos ir tautinio tapatumo ugdymą, lietuvių kalbos išsaugojimą daugiakalbėje aplinkoje, mokymo metodus ir mokinių motyvacijos skatinimą.

Paskaitas skaitė, darbą grupėse-dirbtuvėse organizavo Lietuvos edukologai ir mokytojai-praktikai. Dvi dienas trukusiame seminare vyravo ypatingai draugiška aplinka, stebino visų ten susirinkusių pastangos dirbti savo darbą kaip imanoma geriau.

Seminaras prasidėjo pažintine išvyka laivu „Druskininkai“ Nemuno upe į Liškiavą. Net ir Lietuvoje gimusiems žadą užgniaužė Nemuno vaizdai, Lietuvos žolynų kvapas ir nepakartojama Liškiavos bažnytėlės istorija. Vos

iš lėktuvo išlipę seminaro dalyviai galėjo atsipūsti ir pasirošti ateinančioms įtemptoms dienoms. Seminaro dalyviams taip pat buvo suteikta galimybė apsilankyti Čiurlionio muziejuje ir Antano Česnulio skulptūrų parke. Kaip tvirtino Švietimo ir mokslo ministerijos kancleris Dainius Numgaudis, – taip Ministerija norėjo padėkoti užsienyje dirbantiems mokytojams.

Kai Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija perėmė užsienyje esančių lietuviškų mokyklų neformalaus ugdymo įstaigų veiklos koordinavimą, Ministerijoje buvo įkurtas Užsienio lietuvių skyrius, kuriam vadovauja V. Rinkevičienė.

Ižanginiame pranešime p. Rinkevičienė pristatė pagrindines šio skyriaus veiklos kryptis: ugdymo turinio stiprinimą, pagalbą mokytojams, jų kvalifikacijos tobulinimą ir išeivijos jaunimo švietimą. O išeivija juk remia Lietuvos valstybę. Savo kalboje ji pabrėžė, kad žmogus gyvena žemėje ne vienas, o tautoje. Kitos tautos sulaukia labai ilgo amžiaus. Tauta gyva tol, kol gyva jos kalba. Todėl, jos ma-

nymu, yra labai svarbu sujungti visas užsienio lietuviškas mokyklėles, kurių visame pasaulyje šiuo metu yra 160. Buvo pabrėžta, jog seminaro rengėjų tikslas taip pat buvo padėti mokytojams susipažinti, leisti jiems pabendrauti, pasidalinti savo patirtimi. Toks seminaras buvo reikalingas, nes kiekviename krašte yra sava kultūra ir savi papročiai, egzistuoja tam tikros problemos, su kuriomis susiduria ten dirbantys mokytojai. Seminaro dalyviams toks renginys buvo puiki proga įgyti kitų šalių mokyklų patirties.

Viena pagrindinių problemų, su kuria susiduria mūsų mokytojai, dirbantys užsienyje, yra mokinių motyvacijos skatinimas. Regis ir suprantame išeivijos vaikų gyvenimą. Po savaitės mokyklos ir kitokios veiklos pavargęs vaikas mieliau liktų namuose šeštadienio rytą miegoti. Tačiau, ar tikrai viską padarėme mes, mokytojai, mėgindami sudominti, paskatinti mokinius, ar mūsų mokymo priemonės buvo pritaikytos mokyti vieną kartą per savaitę?

Nukelta į 7-tą psl.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Stiprinamos gynybinės priemonės

NATO vadovai viršūnių susitikime Velse (Walles) rugsėjo 5 d. sutarė steigti vadavietes Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse, kurios užsiims pratybų planavimu ir kolektyvinės gynybos užduočių vykdymu. Vadavietė turbūt bus kuriama kurio nors Lietuvos kariuomenės vieneto pagrindu, prie jo prijungiant sąjungininkų elementus. Tėn taip pat sutarta, kad bus nuolatos, pagal realias grėsmes atnaujinami gynybos planai, stiprinama Aljanso kolektyvinė gynyba ir kuriamos ypač greito reagavimo pajėgos. Rugsėjo pabaigoje Vilniuje rinksis NATO šalių kariuomenių vadai, kurie aptars gynybos veiksmų plano įgyvendinimą.

NATO viršūnių susitikime dalyvavusi Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė istoriniais pavadinimo priimtus sprendimus dėl saugumo stiprinimo Baltijos šalyse ir Lenkijoje. „Gavome visų 28 valstybių įsipareigojimus ginti mūsų regioną, jei grėsmė iškil-

tų iš karto ir tai daryti ne dienomis, o valandomis“. Ji taip pat pabrėžė, kad NATO atvira įvardijo Rusiją kaip „agresorę Europoje“ ir kad „strateginės partnerystės tarp NATO ir Rusijos nėra“.

Savo ruožtu NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen sakė, kad Baltijos šalys, Lenkija ir Rumunija pasiūlė savo infrastruktūrą kuriamoms NATO ypač greitojo reagavimo pajėgoms.

Pasak krašto apsaugos ministerio Juozo Oleko, siekdamas įgyvendinti NATO priimtus sprendimus, Lietuva privalės tinkamai paruošti infrastruktūrą, kad sąjungininkų pajėgoms nieko netrūktų.

Lietuva, Latvija ir Estija steigia darbo grupę, kuri koordinuotų institucijų veiksmus iškilus grėsmėms viešajam saugumui, pranešė vidaus reikalų ministeris Dailis Alfonsas Barakauskas su Vilniuje viešninčiais Latvijos ir Estijos kolegomis.

EK lėšos Lietuvai

Europos komisija (EK) rugsėjo 8 d. patvirtino Europos sąjungos (ES) Sanglaudos fondo investicijų planą 2014-2020 metams. Lietuvai jame numatyta 6.8 bln. eurų (23.5 bln. litų) paramos. Lietuvai prie šių investicijų pridės 1 bln. eurų (3.45 bln. litų). EK Briuselyje patvirtino rugpjūtį pateiktą Lietuvos investicijų planą.

Premjeras Algirdas Butkevičius teigė tikintis, jog ES investicijos reikšmingai prisidės prie Lietuvos ekonomikos ir verslo konkurencingumo, energetinio efektyvumo didinimo ir darbo vietų kūrimo. „Didelį dėmesį skirsime regionams – tikiuosi, kad kiekvienas asmeniškai pajus šių investicijų naudą“, sakė jis.

Veiksmų planas sujungia kelis ES paramos fondus, iš jų pagrindinis – Sanglaudos fondas. Parama taip pat ateis iš Europos regioninės plėtros bei socialinio fondo ir iš Jaunimo užimtumo iniciatyvos. Lietuvos veiksmų planas gauti Sanglaudos fondo paramą yra antrasis visoje ES. Rugpjūtį buvo pasirašytas Lietuvos partnerystės susitarimas, ku-

ris suteikė strateginę kryptį planui parengti. Finansų ministerijos duomenimis, Sanglaudos fondas remia inovacijas, mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą, verslo konkurencingumą, švietimą, užimtumą, skurdo mažinimą, infrastruktūros plėtrą ir energijos vartojimo efektyvumą. Bendras Sanglaudos politikos biudžetas 2014-2020 metams yra 351.8 bln. eurų (1.236 trilijonai litų).

Pagrindinės numatomų 2014-2020 metų ES investicijų kryptys Lietuvoje – inovacijų, mokslo tyrimų, technologinės plėtros skatinimas, verslo konkurencingumas, švietimas, užimtumas ir skurdo mažinimas, ekonominė infrastruktūra, energijos vartojimo efektyvumas. Tai jau trečiasis ES finansinio programavimo periodas Lietuvai. Dauguma šalies gyventojų jaučia per dešimtį ES narystės metų gautų investicijų naudą – mato modernėjančius miestus ir miestelius, remontuotas mokyklas, gydymo įstaigas, sutvarkytus kelius, dalyvavo kvalifikacijos kėlimo programose, skelbia BNS.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

Užsienio šalių lituanistinių mokyklų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaro dalyviai Antano Česnulio skulptūrų ir poilsio parke

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje
Išsamesnė informacija: www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus (anglų <> lietuvių)

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, RCIC

“Būk lyderiu” dažnai girdėta frazė. Gal daugiausia paskirta vaikams siekiant paskatinti, kad jie užaugę taptų vadovais. Bet man atrodo, kad kartais mūsų supratimas, kas yra vadovas labiau siejasi su prezidentais, įmonių vadovais, istorijos įžymiausiais žmonėmis – nėra tai, kad ne skatinama jais tapti, bet man atrodo, kad reikia skalę pakeisti. Žmogus gali būti šeimos vadovas – mama, tėvas, pasiekęs savo tikslų, tai gyvenimo vadovas – svarbiausia nežeminti savo atliktų darbų.

Rugpjūčio 15-17 d.d. vyko Šiaurės Amerikos ateitininkų surengta konferencija, pavadinta “Profesionalų kelias”. Konferenciją vedė Stasys Kuliavas, vyko Vašingtone, DC, kuriame Kanados lietuviai irgi pristatė savo pranešimus. Šiaurės Amerikos ateitininkai (ŠAA) yra ilgametė ir stipri lietuvių organizacija, kurios pagrindinė veikla yra Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV). ŠAA yra katalikų organizacija, kurios šūkis yra “Visa atnaujinti Kristuje”. Esu įsitikinęs ir ši konferencija tai įrodė, kad mes turime tiek daug vadovų mūsų aplinkoje, bendruomenėje, o svarbiausia, kad mes visi esame vadovai.

Pirmą dieną vyko “Vadovavimas – vadovavimo įgūdžiai”, vesta Gyčio Mikulonio. Šios dalies tikslas buvo pasidalinti įvairiais vadovavimo stiliais bei pasidalinti patirtimis. Sužinojome apie kelis vadovavimo stilius. Buvo suprantama, kad stilius turėtų pritaikyti prie būklės ir grupės žmonių, su kuria dirbi. Pagrindiniam vadovui reikia žinoti, kaip mokyti kitus, reikia koordinuoti pastangas, o svarbiausia smagiai praleisti laiką.

Pirmą pranešimą pristatė prelatas Edmundas Putrimas (Torontas), tema, apie kurią man teko girdėti Vilniuje prieš dvejus metus Pasaulio lietuvių bendruomenės seime, pavadintą “Prekyba žmonėmis – modernioji vergystė”. Man atrodo, visi žino, kad tai egzistuoja, bet skaudžiausia yra išgirsti, kad yra nemažai lietuvių kalinių Limoje, Peru. Gal kas nebūtų pagalvojęs, kad jie bandė pervežti narkotikus į Europą. Jie nežino, kas jiems tai perdavė, bet deja, šitas jų vadinamas draugas privertė juos atsisveikinti su šeima visam gyvenimui...

Rima Gungor, jauna režisierė iš Čikagos, šiuo metu kuria dokumentinį filmą “Game Changer: Lithuania’s Non-Violent Revolution”. Filmą remia jos bakalauro darbą – nenaudoti smurto siekiant laisvės, naudojant Lietuvą kaip pavyzdį. Ji visur apkelia (net ir buvo Kanado-

Šiaurės Amerikos ateitininkų (ŠAA) surengta konferencija

je, dalyvaus Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavime rugsėjo mėnesį), kad daugiau išmokyti apie Lietuvos laisvės kovą, ir leidžia savo laiką dirbdama Čikagoje ir Vilniuje. Ji kalbėjo apie savo norą pasiekti šitą tikslą savo gyvenime, nes apie tai ilgai svajojo.

Prel. Edmundas Putrimas

Marius Vismantas (Washington, DC), dirbantis World Bank, yra vyresnysis finansų sektoriaus specialistas. Pradėjo savo kalbą “Pinigų reikia – pinigų yra” minėdamas apie “Sekundės banką”, kuris veikė nuo 1991 iki 1994 metų. Bankas pagarsėjo, nes siūlė dešimtimis skaičiuojamas palūkanas. Visi dėjo savo santaupas, net ir pardavė automobilius, butus, kad po metų iš palūkanų nusipirktų du ar net tris. Bankas vertėsi rizikingomis operacijomis, kurių metu netekta apyvartinių lėšų, prie jo bankroto vedė teikiami ir neatgaunami kreditai.

Šios pirmos dienos vakaro programa vyko Lietuvos respublikos ambasadoje. Susipažinome su ambasadorium Žygimantu Pavilioniu. Teko taip pat grožėtis pianisto Edvino Minkštimo pasirodymu. Aš buvau sužavėta jo talentu, juk jis visą koncertą atliko užmerktom akim. Skambino klasikinės dainas bei M.K. Čiurlonio kūrinius.

Kita diena prasidėjo su Juozo Polikailio (Čikaga) kalba “Gyvenimo sprendimai ir apsisprendimai”. Juozas Polikailis yra labai žymus ir aktyvus JAV bei Pasaulio lietuvių bendruomenės narys. Jo kalba pabrėžė, kad kiekvieną momentą gyvenime mes darom sprendimą, net jeigu apie tai nesuvokiam. Darom sprendimus pagal savo vertybes, su kuriomis buvom išauklėti.

Andrius Anužis yra mokyklos vedėjas Detroite. Jo kalboje “Karjeros pilgrimage: kaip privedė prie vidinės Detroite švietimo revoliucijos” supažindino mus su dabartine būsle Detroite – išgirdom jo minėtus faktus, buvo sunku

patikėti, kad taip yra, ypač tokioje šalyje kaip JAV. Mažai vaikų baigia vidurinę, ir pasiekti aukštesnių mokslų yra beveik neįmanoma. Jis, su grupe pasiryžusių mokytojų sukūrė mokyklą bei programą, kuria skatina ir motyvuoja savo vaikus – jie nuo mažumos groja smuiku, mokosi kelių kalbų, kad jie nepritaptų prie miesto statistikos.

Tomas Jonaitis (Torontas), dirbantis konsultacinėje toksikologijos firmoje, pristatė savo kalbą, pavadintą, “Rizika visur: kaip mes ginamės”. Šiais laikais žmonės yra bombarduojami visokiausia informacija, ypač internete. Yra sunku nuspręsti, kas yra teisinga ar ne, pavyzdžiui, kaip yra skelbiama, kad kažkoks produktas yra be jokių chemikalų yra neteisybė, nes tai yra visiškai neįmanoma. Tai visur yra rizikos, kiekvieną dieną susiduriame su tuo, svarbiausia yra mums išaiškinti, kur teisybė yra.

Šiaurės Amerikos ateitininkų (ŠAA) konferencijoje “Profesionalų kelias” Vašingtone rugpjūčio 15-17 d.d. dalyvavę kanadiečiai lietuviai iš k.: Stasys Kuliavas, Vida Naudžiūnaitė, Taddes Korris, Tomas Jonaitis

Kalbėtoja Indrė Biskytė (Niujorkas) kalbėjo tema “Ketinimas (intencija): gyvenimo kompasas”. Indrė turi 20 metų patirtį plėtojant ir valdant tarptautinės plėtros programas, net trejus metus dalyvavo “Peace Corps” Lietuvoje. Pasakojo, kaip ji atsirado šioje srityje, nes niekada neužmiršo, ko ji norėjo pasiekti gyvenime ir kaip tai įgyvendinti.

Taddes Korris (Edmontonas) yra solo kontraboso atlikėjas. Savo kalboje “Music as a Way of Life: Lesson, Low Notes and Invention” paaiškino, kad mes susiduriame su klasikine muzika dažniau negu manome – ypač filmuose, muzika nulemia jausmą, kurį mes susiejame su momentu. Klausydami koncertus gyvai mes esame apstulbinti jų gro-

žiu ne visai suprasdami kaip sunku buvo jiems patekti į orkestrą.

Žygimantas Pavilionis (Washington, DC) ambasadorius Lietuvos respublikai, turintis filosofijos magistrą ir politikos mokslų daktaratą iš Vilniaus universiteto. Savo kalbą “Ar artėja laikas vertybiniam jaunimui grįžti į Lietuvą?” pradėjo minėdamas, kad jau švenčiam Baltijos kelio 25-metį ir, apskritai, sunkiai kovojom už tą išsvajotą laisvę – bet ar tai esam pasiruošę daryti dabar, kai Rusijos kariai netoliese už kampo? Dabar išgarsėjo šūkis “Koks tu ir aš – tokia ir Lietuva”, tai kokie mes? Deja, Lietuva yra mažai investavus į savo žmones, ir dabar pats geriausias laikas tai padaryti.

Mons. Rolandas Makricas (Washington, DC) dirba kaip Apaštalinės nunciatūros JAV antrasis patarėjas. Jo kalba “Šventojo sosto misija” supažindino mus su jo religine

misija. Pristatė labai išsamiai ir detaliai Vatikano istoriją.

Tadas Kasputis (Omaha), kalbėjęs tema “Nanotechnologija: inovacija ir klestinti moderni technologinė revoliucija” dirba su objektais, kurių neįmanoma matyti akim, nes jų dydis nanodėlė (viena bilijoninė metro dalis). Pagrindiniai pristatė savo darbą. Nanotechnologiją galime rasti makiažo pramonėje ir kituose produktuose. Jis pabrėžė niekada nepamesti savo vaikų svajonių, nes tai motyvuoja visą gyvenimą.

Simona Minns (Bostonas) yra profesionali džiazo dainininkė, aranžuotoja, kompozitorė ir kanklininkė, dabar studijuojanti Berkley College of Music. Jos kalba “Misijos ir vizijos svarba karjeros sėkmei” įrodė, kodėl turėti misi-

ją ir viziją padeda nukreipti gyvenimą, kad pasiektum tai, ko norėtum. Yra įvairių kelių, kad prieitum iki to punkto, keliaudami mes atrandam individualios sėkmės ir laimės.

Audrius Kirvelaitis (Washington, DC) yra diplomatas ir teisininkas State Department. Apdovanotas medaliais ir daugiau kaip penkiolika kitų apdovanojimų. Jo kalba “Mažų tautų gynybos sąvokos didžiųjų kraštų šešėliuose”, kaip ir Lietuva. Yra tautų, kurios be nepriklausomybės, jos ir pradeda nykti (Welsh tauta). Tai yra pamoka mums ir kitiems, kad reikia save išlaikyti, kad užtikrintume savo ateitį.

Lina Talvaišytė (San Francisco) dirba Silicon Valley ir šiuo metu atstovauja “Global Lithuanian Leaders”. Pristatė programą, kuri yra ne pelno siekianti Lietuvoje – sujungia tarptautinius specialistus (pavyzdžiui, vadovus, verslininkus, esamus ir būsimus vadovus savo profesinės veiklos srityje) ir pristato pasaulines galimybes Lietuvos ekonomikai. Įsikūrė po pirmojo Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo 2009 m., GLL siekia vystyti ir plėsti Lietuvos autoritetą pasaulio bendruomenėje, panaudojant aukštai pasiekusių žmonių talentus.

Dr. Edis Razma (Durango) yra specialistas vidinių, plaučių ir miego ligų srityse, savo kalboje “Miegas – kodėl?” pabrėžė miego svarbą. Įdomiausia, kad žiūrint į bangas (smegenyse), jos yra tos pačios, kai mes giliai miegam (REM) ir kai esame atsibudę.

Marius Markevičius (Los Angeles) – direktorius visiems lietuviams žinomo filmo “Kita svajonių komanda” (“The Other Dream Team”). 2011 m. buvo išleista Rūtos Šepetys knyga *Tarp pilkų debesų* (*Between Shades of Gray*), ir Marius turi garbę sukurti filmą, tačiau jo kalbos pavadinimas buvo “Positive Propaganda – the Film Adaptation of *Between Shades of Gray*”. Pradės filmuoti kitų metų vasarį Lietuvoje. Jis skatina skleisti informaciją apie lietuvių ir lietuviškus kūrinius visiems, kad jie pagarsėtų, nes yra itin svarbu, kad visi žinotų šitą istoriją. Laukiam filmo!

Nuoširdus ačiū Rengimo komitetui už jų įdėtą pastangą. Tikrai atlikote didelį ir vertingą darbą. Visi dalyviai grįžo į savo miestus su įvairiomis žiniomis. Pamatydama, kad tai įvyko JAV, esu įsitikinęs, kad ir mes panašiai galėtum kę nors suruošti Kanadoje!

Vida Naudžiūnaitė,
KLJS pirmininkė
(Ntrs. autorės)

Klaipėdos švyturiui – 218 m.

Klaipėda šiemet pirmą kartą minėjo Pasaulinę švyturių dieną. Pagal susiklosčiusią tradiciją, rugpjūčio 16 dieną visuomenei atveriami švyturiai. Pirmą kartą viešam lankymui buvo atidarytas ir seniausias lietuviškas – Klaipėdos švyturys. Visi lankytojai turėjo progos pažvelgti į Baltijos jūrą, Kuršių neriją bei marias, į Klaipėdos miestą iš 45 metrų aukščio. Per dieną į švyturį buvo leista užlipti 218 žmonių – tiek metų šiemet sukanka Klaipėdos švyturiui. Jis pirmą kartą uždegtas 1796 metų rugsėjo 1 dieną. Renginyje dalyvavo ir Lietuvos radijo mėgėjų draugija. Jos nariai tądien bandė užmegzti radijo ryšius su viso pasaulio radijo mėgėjais, dirbančiais švyturiuose.

Švyturių dienos tikslas – informuoti visuomenę apie švyturius, atkreipti dėmesį į jų išsaugojimą, jūrinės kultūros sklaidą. Tai ir švyturių prižiūrėtojų profesinė šventė, kildinama iš JAV Kongreso 1789 metais priimto įstatymo “Dėl švyturių priežiūros ir išlaikymo”, kurį pasirašė pirmasis JAV prezidentas George Washington. Šiame tarptautiniame renginyje pernai dalyvavo 54 valstybės bei 526 švyturiai visame pasaulyje. **SK Inf. parengta pagal Lietuvos spaudą**

Klaipėdos švyturys praeityje ir šiandien

Tautos būstas – valstybė

Atkelta iš 1-mo psl.

Į pabaigą eina aštuntasis šimtmetis nuo Mindaugo karūnavimo Lietuvos karaliumi, nuo suvienytos valstybės įkūrimo. Per tuos šimtmečius, nors suvienyta, Lietuva ramybės neturėjo: buvo karų, žūtinių mūšių, pergalių ir pralaimėjimų, skaudžių netekčių, Lietuvą žeminančių prievartinių sutarčių, okupacijų, tačiau Tautos dvasia niekad nebuvo sugniuždyta, niekada nepasidavė, veržėsi į Laisvę ir Nepriklausomybę.

Taip jau lėmė istorinis likimas, kad kažkada galinga Lietuvos valstybė, valdžiusi žemes nuo Baltijos iki Juodosios jūros, atlaikiusi slavų, kryžiuočių ir Aukso ordos antpuolius, per suartėjimą su padrikusio valstybingumo ponų ir bajorų Lenkija pati savo valstybingumą prarado. Tačiau viltys ir pastangos atkurti sugriautą Lietuvos valstybę nebuvo sužlugdytos: pasipriešinimas carinės Rusijos okupacijai prasidėjo Lietuvos istorijos tyrinėjimu Vilniaus universitete. Universiteto auklėtiniai Mickevičius, Kraševskis, Kondratavičius ir daugelis kitų, nors lenkiškai kalbėjo, tačiau gerbė ir mylėjo savo tėvynę Lietuvą, save laikė lenkiškos kultūros lietuviais, išlaikė lietuvių tautos dvasią, priešinosi rusinimui, siekė Lietuvos atgimimo. Pirmieji tikri, susipratę lietuviai, kuriems aiškiai įtaką turėjo universiteto dvasia, buvo Simonas Daukantas ir Motiejus Valančius. Jų istorijos veikalai, parašyti lietuviškai, atliko didžiulį šviečiamąjį vaidmenį. Tikrasis tautinis atgimimas prasidėjo po baudžiavos panaikinimo, kai valstiečiai, kaimie išlaikę nepažeistą tautiš-

kumą, gavę šiokią tokią laisvę ir savivaldą, praturtėjo, atkuto ir, atgavę spaudą, su savo kultūriniais reikalavimais išėjo į viešumą. Kita vertus, tautiškajam atgimimui buvo palankus teritorijos susiaurėjimas; anksčiau laikų Lietuva buvo daugiatautė, išplitusi į kitų tautų etnines žemes, o atgimstanti – susitelkusi savo etninėse žemėse.

Didžiųjų kunigaikščių Lietuva nebuvo tautinė valstybė, nes ji buvo kuriama “iš viršaus”, per mišrias vedybas kunigaikščiai paveldėdavo svetimas žemes, valstybė rėmėsi dinastijomis ir aukštesniais luomais. XX š. pradžioje tauta jau rėmėsi knygnešiais švietėjais, kariais savanoriais ir savo valstybės ištroškusia, tautiškai atgimusia valstietija. Pirmasis organizuotas ir rimtas bandymas išsivaduoti iš 110 metų trukusios rusų okupacijos buvo 1905 metų Didysis Vilniaus seimas, pareikalavęs autonomijos su Seimu Vilniuje, ir po jo kilęs sukilimas, kuris, deja, buvo numalšintas. Reikėjo dar aštuonerių metų aktyvios politinės veiklos – tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Tik pasibaigus Pirmajam pasauliniam karui, 1918 m. vasario 16 d., Lietuvos Taryba su Jonu Basanavičiumi priešakyje paskelbė atstatanti Lietuvos nepriklausomą valstybę. Šiuo nutarimu Lietuvos valstybė, vadovaudamasi tautų apsisprendimo teise, buvo atkurta ant tautos, gyvenančios savo etninėse žemėse, pamatų. Nutarimą – savo tėvų ir protėvių troškimą – įkūnijo tauta, ji apgynė “žagres palikę dirvoj” kariai savanoriai. Tauta įgijo būstą, kurio kūryba tačiau tęsėsi neilgai.

Praėjus nuo nepriklausomybės atkūrimo dvidešimčiai

su viršum metų, Lietuva vėl pateko į SSRS, Vokietijos ir vėl SSRS “globą”, prarado Laisvę ir Nepriklausomybę. Ir tik 1990 m. kovo 11 dieną, po 50-ies metų tylos lietuvių tauta sau ir pasauliui atkurtos valstybės vardu vėl ištara: “Aš laisva ir nepriklausoma”.

Eina trečias dešimtmetis nuo Nepriklausomybės atgavimo, tarsi Tautos būsto – valstybės – saugumą užtikrina sava kariuomenė bei euroatlantinės struktūros, tačiau ar saugus tas būstas?

Blogio imperijos teisių ir pareigų perėmėja Rusija, pasirodo, tik kosmetiškai pasipudravusi – pavadinimą pakeitusi, kūjį ir pjautuvą pakeitusi dvigalviu ereliu, himno žodžius, bet ne melodiją pakeitusi, suvaidino demokratijos spektakliuką savo liaudžiai ir pasauliui mulkinti bei ėmėsi imperinius kėslus įgyvendinti.

Pradžiai, 2006 m. rugsėjo 18 d. Rusija dėl Padniestrės priklausomybės Moldovai ar Rusijai organizavo neteisėtą referendumą, kuriame neva daugiau nei 97% balsavusių pasisakė už prisijungimą prie Rusijos. O 2008 m. Rusija išsiuntė tankus, karius ir naikintuvus į Pietų Osetiją, kurie per kelias dienas sutriuškino gruzinų pajėgas. Pirmąją Rusijos karinę intervenciją į kaimyninę šalį po Sovietų Sąjungos žlugimo užgniaužęs kvapą stebėjo visas pasaulis. Pradžioje rusai darbavosi Pietų Osetijos sostinėje Cchinvalyje, tačiau jau kitą dieną pradėjo bombarduoti Gruzijos miestus Gorį ir Potį, uostas šiame mieste buvo visiškai sunaikintas. Galiausiai rusai smogė prie Tbilisio įsikūrusioms gruzinų aviacijos bazėms.

Nukelta į 10-tą psl.

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Kanados pagalba Irakui

Kanados vyriausybės vadovas S. Harper, lankydamasis Wales NATO valstybių vadovų pasitarime, paskelbė, kad Kanada pasiruošusi daugiau padėti Irakui kovoje prieš ypatingai aktyvią ir brutalią teroristų grupę ISIS. Kalbėdamasis su žurnalistais S. Harper pasmerkė žiaurias amerikiečių žurnalistų ir masinės kito tikėjimo žmonių žudynes, pabrėžė būtinybę kuo greičiau užkirsti kelią galimiems nusikaltimams prieš žmones. Irako vyriausybei ir ginkluotosioms pajėgoms bus pasiūsta itin gerai parengtas specialus kariškių būrys - apie 100 žmonių. Jie dirbs kartu su JAV kariškiais, bet lieka pavaldūs Kanados Ginkluotųjų pajėgų vadui. S. Harper, pranešdamas šią žinią, taip pat patikslino, kad Kanados kariškiai Irake nedalyvaus kari-

niuose veiksmuose. Jų pareiga ir užduotis – stebėti, nagrinėti karinę padėtį ir padėti Irako kariuomenei parengti kovinių veiksmų strategiją ir taktiką. Kariai bus apgyvendinti ne karo zonoje, bet Bagdade, kur mažiau grėsmių jų saugumui. Numatyta, kad pirmosios karių grupės tarnybos Irake laikas – ne ilgesnis kaip 30 dienų, tačiau vėliau sąlygos gali keistis.

Rugsėjo 4 d. vykusiame NATO pasitarime JAV prezidentas B. Obama ir D. Britanijos PM D. Cameron paragino visas 28 NATO valstybes – nares vienyti pajėgas prieš itin pavojingus ISIS ketinimus plėsti vadinamojo kalifato valdas ir įtaką. Pasitarimą apie islamo terorizmo grėsmes ir kovą su juo surengė ir dešimties valstybių, tarp jų ir Kanados, užsienio reikalų ir gynybos ministeriai.

Rinkiminė Jim Prentice pergalė

Jim Prentice išrinktas Albertos Pažangiųjų konservatorių partijos naujuoju vadovu ir taps laikinuoju provincijos premjeru. Jau pirmajame balsavimo rate jis gavo absoliučios daugumos rinkėjų pritarimą ir pasitikėjimą. Naujasis konservatorių partijos vadovas perims ir vadovavimą provincijos vyriausybei. Po pareikšto nepasitikėjimo dėl išlaidumo ir darbo stiliaus pasitraukus Alison Redford, lig šiol vyriausybei vadovavo politikos veteranas D. Hancock.

J. Prentice yra Kalgaryje dirbantis advokatas, nuo 2004 Pažangiųjų konservatorių par-

Jim Prentice, naujasis Albertos Pažangiųjų konservatorių partijos vadovas, dėkoja savo rinkėjams

tijos narys, buvo išrinktas federacinio parlamento nariu ir dirbo vyriausybėje. Jis pasitraukė iš politikos 2010 metais ir lig šiol dirbo CIBC.

Melo trumpos kojos

Federacinės vyriausybės sprendimu atimta Kanados pilietybė ir paskirta \$63,000 bauda libaniečių šeimai: tėvui, motinai ir dviems dukroms už apgavystę. Jie užpildė pilietybės prašymus, nurodydami, kad tikrai yra gyvenę Kanadoje nustatytą pagal įstatymą laiką. Tačiau imigracijos tarnybai atlikus nuodugnų tyrimą ir surinkus neginčijamus įrodymus, paaiškėjo, kad iš tiesų jie gyveno Jungtiniuose Arabų Emyratuose, dukros studijavo tenyksičiame universitete. Už įžulų melą ne tik atimta kė tik suteikta pilietybė, bet ir paskirta bauda tokio dydžio, kiek lėšų išleista tyrimams ir dokumentų tvarkymui. Tai retas atvejis, išskyrus karo nusikaltėlius, kai atimama pilietybė iš ją gavusių žmonių. Tačiau federacinė imigracijos ir pilietybės ministerija sako, kad tokių atvejų gali būti ir daugiau. Imigracijos

tyrėjai dirba toliau: jie pasiryžę patikrinti pateiktus 11,000 žmonių iš 100 valstybių duomenis ir įsitikinti jų teisingumu.

Pradėjus visuotinį patikrinimą, 2,000 pareiškėjų atsiėmė savo prašymus gauti Kanados pilietybę. Dar 3,000 piliiečių ir 5,000 nuolatinių gyventojų bylos perduotos policijai. Tvarką imigracijos srityje ryžosi padaryti buvęs pilietybės ir imigracijos ministeris Jason Kenney, jo darbą tęsia dabartinis pilietybės ir imigracijos ministeris Chris Alexander. Kanada, visada buvusi atvira atvykėliams iš viso pasaulio, neišvengia piktnaudžiavimo įstatymais ir lengvatomis, dabar bando užkirsti kelią nesąžiningiems ar nusikaltusiems imigrantams. Vidutiniškai per metus atmetami prašymai pasilikti Kanadoje ir išsiunčiama atgal 10,000 atvykėlių.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Išėjus Anapilin mylimai

AŲA

ALDONAI ZANDER

Mes negalime užpildyti jūsų netekties,
Bet norime pasidalinti jūsų skausmu.
Mes negalime pakeisti lemties,
Bet norėtume palengvinti jos kelią.
Mes negalime įveikti būties,
Bet norėtume padėti savo buvimu.

Čikagos tautinis ansamblis “Grandis”

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA

REGINA BAKEVIČIUS
(PAKALNIŠKYTĖ)

mirė 2014 m. rugpjūčio 29 d. Thessalon, ON, ligoninėje. Liūdesy liko dukra Sandra ir sūnus Jaunius su šeimomis. Laidotuvių Mišios bus aukojamos Prisikėlimo parapijos šventovėje, Toronte, rugsėjo 19, 10 val. ryto.

Calgary, AB

A.a. PETRO DEVENIO (1923.IX.06-2013.IX.06) mirties metinės čia kukliai paminėtos, prisimenant jo lietuvišką veiklą, dalyvavimą ir vadovavimą KLB apylinkei; vėlionis savo knygų kolekciją atidavė miesto bibliotekai, jo pastangomis kasmet Rotušės aikštėje Vasario 16-ąją plevėsudavo trispalvė, ir miesto meras tą dieną paskelbdavo “Lietuvių diena Kalgaryje”, rašė poeziją, šeima rado rankraščių rinkinį. 1946 m. spalio 12 jis rašė *Ak, ruduo, ruduo auksinis, / Taip vadina tave kiti, / Tavo dienos paskutinės, / Man gyvenimo kapai...*

(Lietuviai Kalgaryje)

London, ON

PAKILIOJE NUOTAIKOJE buvo paminėta mūsų Šiluvos Marijos vardu pavadintos parapijos įsisteigimo 50 m. sukaktis. Mišias Mary Immaculate šventovėje kartu su prel. J. Staškevičiumi aukėjo: kun. Nerijus Šmerauskas, kun. Vytautas Staškevičius ir vietos klebonas kun. John Comiskey. Skaitinius skaitė Jurgis Aušrotas. Giedojo savanorių choras, kurį sekmadieniais palydi dr. Dalia Armstrong, o šios šventės metu – Rita Vilienė. Po pamaldų vaišių salėje vakarą pravedė Rūta Dragunevičiūtė ir Aušra Janveaux. Visus sveikino Londono apylinkės valdybos pirmininkė Aldona Valaškevičienė, Kanados lietuvių kunigų vienybės pirmininkas kun. Vy-

tautas Staškevičius ir mūsų tarybos pirmininkė Daina Grigėnienė. Meninę programą atliko solistė Irena Černienė ir Toronto tautinių šokių ansamblio “Gintaras” grupė, vadovaujama Romo Jonušonio. Vėliau vakare mus linksmo akordeonistai: Juozas Balaišis ir jo sūnus Antanas. Ištisą vakarą ekrane buvo rodomos įvairių parapijos laikotarpių skaidrės, kurių surinkimu ir paruošimu rūpinosi prof. Romas Mitalas. Šventę rengė ir ja rūpinosi mūsų parapijos Taryba, kurioje ypatin- gai didelę našta nešė Rūta Dragunevičiūtė, Aušra Janveaux ir prof. Romas Mitalas. Jiems ir visiems prie šventės sėkmės prisidėjusiems – tikrai nuoširdi padėka.

RUGSĖJO 21, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Ferdinandą Albrechtą. Inf.

Gudija

GERVĖČIŲ parapijos ir šios apylinkės žmonės gerbia ir myli kleboną kun. Leoną Nestiuką. Švenčiantį 59 metų sukaktį jį sveikino parapijos komitetas, Gervėčių lietuvių bendruomenės valdyba ir “Gervėčių” klubas. Klebonas, kaip pabrėžiama *Lietuvių godose*, yra kupinas sumanymų ir idėjų, kaip pagražinti ir šiaip jau puikią šventovę. Šiuo metu artėja į pabaigą šventovės puoši- mas vitražais – šventųjų atvaizdais. Klebonas taipgi neužmiršta ir šventovės aplinkos. Ta proga kleboną, kaip aktyvų *Lietuvių godų* rėmėją, sveikina laikraščio redakcija. JA

Darbštaus vyskupo jubiliejus

Atkelta iš 2-ro psl.

P.A. Baltakis palaikė labai artimus ryšius ir su Amerikos vyskupais – nuo 1984 m. buvo Jungtinių Amerikos Valstijų vyskupų konferencijos narys, turėjo balsavimo teisę JAV vyskupų konferencijos susitikimuose. Jis ragino Amerikos episkopatą veiksmingiau remti Lietuvos Bažnyčią, Sovietų Sąjungoje patiriančią komunistinės valdžios vykdomą antireliginį persekiojimą. 1985 m. JAV vyskupai priėmė vyskupo P.A. Baltakio pasiūlytą rezoliuciją, kuria Amerikos vyskupai reikalavo, kad Sovietų Sąjunga pripažintų Lietuvos katalikų teises ir grąžintų tikintiesiems Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčią, kurią valdžia konfiskavo ir pavertė koncertų sale.

1986 m. JAV vyskupai priėmė dar vieną P.A. Baltakio pasiūlytą rezoliuciją, kurioje buvo kreiptasi į Sovietų Sąjungą su prašymu gerbti Lietuvos katalikų teises, grąžinti tikinčiųjų naudojimui tris svarbias šventoves ir nekliudyti Bažnyčios planų Lietuvoje išleisti naująją Šventojo Rašto vertimą. Vyskupas P.A. Baltakis dalyvavo JAV lietuvių delegacijoje, kuri 1987 m. susitiko su JAV prezidentu Ronaldu Reagan ir prašė didinti diplomatinį spaudimą sovietų pareigūnams, kad šie paleistų kalinamus sąžinės belaisvius, įskaitant lietuvius kunigus ir vienuoles, bei leistų Lietuvos Bažnyčiai laisvai ir

viešai švęsti Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų 1987 m. birželio 28 d.

1988 m. vyskupas P.A. Baltakis įkūrė Lietuvių sielovados tarybą, pradėjo leisti biuletenį “Vyskupo informacija”. Dėl tokios vyskupo veiklos sovietų valdžia 1988 m. atmetė jo prašymą vizai gauti, neleisdama dalyvauti motinos laidotuvėse. Tačiau po kelių mėnesių Lietuva, o kartu ir Bažnyčia Lietuvoje, laimėjo daugiau laisvių, tad vyskupas P.A. Baltakis 1989 m. balandžio mėnesį galėjo atvykti į savo gimtinę ir laisvai kalbėti per Lietuvos radiją ir televiziją.

1990 m. P.A. Baltakis buvo paskirtas JAV vyskupų komisijos Vidurio ir Rytų Europos Bažnyčių atkūrimui remti nariu. Kaip oficialios JAV vyskupų delegacijos narys jis lankėsi Sovietų Sąjungoje, Ukrainoje ir Baltijos šalyse. Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę ir Bažnyčiai Lietuvoje atgavus veikimo laisvę, pranciškonas vyskupas P.A. Balta-

kis išitraukė į Lietuvos Vyskupų Konferencijos veiklą. 1991 m. jis buvo paskirtas Pasaulio lietuvių katalikų moterų sąjungos dvasios vadovu. 1994 m. apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.

2003 m. spalį popiežius Jonas Paulius II priėmė užsienyje gyvenančių lietuvių katalikų vyskupo P.A. Baltakio atsistatydinimą iš šių pareigų dėl amžiaus. 2003-2009 m. P.A. Baltakis gyveno ir dirbo Niujorke, vadovavo labdaros organizacijai “Lietuvių katalikų religinė šalpa”, kuri teikė paramą Lietuvos nevyriausybinėms organizacijoms, katalikiškai spaudai. Jo gimtosios sodybos vieta paženklinta stogastulpiu su šv. Pranciškaus skulptūra ir kryžiumi (autorius – tautodailininkas Valentinas Survila, 2011 m.).

Sveikiname mielą vyskupą Paulių dvigubo jubiliejaus proga ir linkime stiprios sveikatos.

Kartą senas indėnas atskleidė vaikiaičiui gyvenimo tiesą: “Kiekviename žmoguje vyksta kova, panaši į dviejų vilkų kovą. Vienas vilkas simbolizuoja blogį – pavydą, gailestį sau, egoizmą, ambicijas, melą. Kitas vilkas simbolizuoja gerį – taiką, meilę, viltį, gerumą, ištikimybę”. Indėnukas susimąstė ir po to paklausė: “O kuris vilkas laimi kovą?”. Senasis indėnas šyptelėjo ir atsakė: “Visuomet laimi tas vilkas, kurį tu maitini”.

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.25%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.25%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintantčios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 2.10%
1 m. term. indėliai 2.10%	2 metams 1.75%
2 m. term. indėliai 1.75%	3 metams 2.25%
3 m. term. indėliai 2.25%	4 metams 2.40%
4 m. term. indėliai 2.40%	5 metams 2.50%
5 m. term. indėliai 2.50%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 80 MILIJONŲ DOLERIŲ

2013 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **22%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **11%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Ar viską padarėme?

Atkelta iš 3-čio psl.

Tokios patirties stengėmės įgyti seminare klausydamiesi kvalifikuotų specialistų paskaitų ir dalyvaudami apvalaus stalo diskusijose.

Daug buvo kalbama mokytojų kvalifikacijos tema. Džiugina, kad šiuo metu Europoje ir Šiaurės Amerikoje yra nemažai atvykusių kvalifikuotų mokytojų. Tačiau ar visi jie dirba lietuviškose mokyklose? Kaip jie tas mokyklas suranda naujame krašte? Švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus tikslas yra pagalba mokytojams ir lituanistinėms mokykloms.

Išskirtinio dėmesio sulaukė filosofo Liutauro Degesio pranešimas. Kadangi pagrindinės seminaro temos buvo tautinis tapatumas ir motyvacija, profesorius savo pranešimą pradėjo žaisminga graikų išminties fraze “kalbėk, kol save pažinsi”. Jo manymu labai daug galima padaryti. Reikia tik save pastebėti kaip išskirtinį, kitokį. Paruošti ateičiai žiniomis yra neįmanoma. Profesorių žavi save išmokę žmonės. Jo pranešime girdėjosi “įdomių, kitokių” mokytojų tema. Tam pritarė ir kita seminaro lektorė, privataus darželių tinklo įkūrėja dr. Austėja Landsbergienė. Ji skatino nedaryti to, kas nepatinka. Jos manymu, mokytojai, kurie nemėgsta vaikų ir savo darbo, neturėtų ten būti. “Vaikas geriau išmoksta, kai jis puikiai jaučiasi”, – tvirtino A. Landsbergienė. Šilto emocinio ryšio sukūrimas, mokytojo entuziazmas, aistra – yra svarbios mokymo sąlygos.

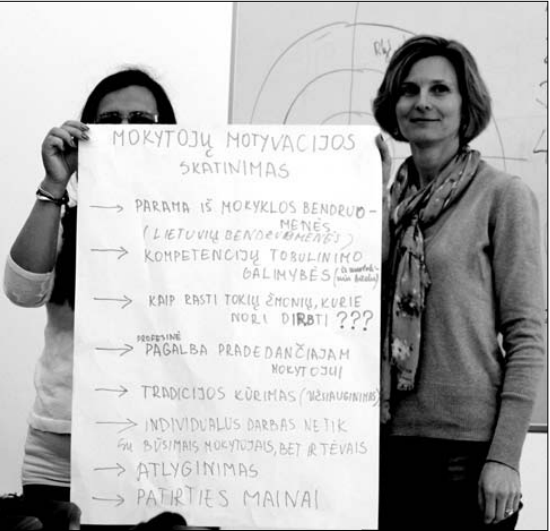
Svarbią vietą seminare užėmė diskusija ne tik apie kalbos mokymą, bet ir jos išsaugojimą daugiakalbėje aplinkoje. Dr. Jolanta Zabarskaitė, Lietuvių kalbos instituto direktorė, mano, jog kalbų barjerai ateityje išnyks todėl, kad maišosi kalbos, kultūros, santykiai, šeimos. Naujoji “millennium” arba Y karta jau yra kitokia. Todėl, jos manymu, mokiniams turi būti pateiktas modernus kalbos turinys. Ji diskutavo ir apie tai, kas didina motyvaciją. Ar kalbos vaikai nori mokytis todėl, kad Lietuva yra mamos ir tėčio arba senelių šalis, o gal todėl, kad Lietuva yra patraukli?

Puikus atsakymas į profesorės iškeltus klausimus buvo Paulo Karuzo iš Argentinos dalyvavimas seminare. Mano užkalbintas 24-erių metų jaunuolis prabilo gražia lietuvių kalba. Šiek tiek pakalbėjusi išsiaiškinau, jog ne tėvai ir ne seneliai atvedė jį į lietuvišką mokyklą, jie net nekalba lietuviškai. Paulo pats susidomėjo savo šaknimis, savo protėvių gimtąja žeme, pats pajuto jog yra kitoks, ne paprastas argentinietis. Jis prisipažino, kad lietuvių kalba Argentinoje nėra labai patraukli, tačiau jam labai smagu kalbėti lietuviškai ir mokytis kitus. Jis tai daro iš širdies.

Išvykome iš seminaro labai entuziastingai nusiteikę, tačiau ir išipareigoję. Mane pačią visada kankino klausimas: ką reiškia šiuolaiki-

nis raštingumas? Ar žmogui šiandien užtenka skaityti ir rašyti be klaidų? Kokia yra mano, mokytojos, mamos, lietuvis misija išeivijoje?

Kaip tvirtino Švietimo ir mokslo ministerijos kancleris, Pasaulio lietuvių bendruomenės

Mokytojai darbo grupėse

valdybos atstovas Dainius Numgaudis, – “užsienio lituanistinių mokyklų mokytojų paskirtis yra daug platesnė – jie moko ir etnokultūros, ir istorijos pagrindų, etnografijos bei pilietinio ugdymo”.

Tikiu, kad stažuotė liks naudinga ne tik mums, seminaro dalyviams, kad įgytas žinias galėsime pritaikyti savoje aplinkoje, o naujos idėjos ir pasiūlymai bus palankiai sutikti Maironio lituanistinėje mokykloje.

Nuoširdus ačiū Virginijai Zubrickienei, KLB švietimo vicepirmininkei, už suteiktą galimybę ne tik atstovauti mūsų mokyklai, mūsų šaliai, bet ir už progą atnaujinti ryšius su kolegomis lituanistais ir Lietuvos Švietimo ministerijos atstovais, kas, manau, mums padės ateityje šviečiant ir ugdant mūsų jaunimą, puoselėjant ir išlaikant gimtąjį žodį.

Rasa Juozapaitytė-Kapeniak

MISLĖS

1. Kas neina kalnų viršūnėmis, bet braunasi tarp žmonių alkūnėmis?

2. Bedugnis šulinėlis, si-dabrinis rentinėlis.

3. Galva ažuolinė, pilvas geležinis, liežuvį spaudi – ug-nimi čiaudi.

4. Nieko nekaltas ant sie-nos pakartas, o širdis plaka.

5. Koks dalykas vienam per maža, dviem pakanka, trim per daug?

6. Perplaukus jūrą baloj nuskęsta.

Atsakymai 11 psl.

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuomai labai žemi.
Prižadu gerą patarnavimą.
SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.80%
3 metų	2.10%
4 metų	2.35%
5 metų	2.50%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	0.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
RRSP, RRIF pensijų fondai	
TFSa neapmokestinama taupomoji sąskaita	
TFSa atviras, kintantis	1.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.00%
1 metų	1.60%
2 metų	1.80%
3 metų	2.10%
4 metų	2.35%
5 metų	2.50%

SUTEIKIAME	
• CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas	
• KOMERCINĖS nekilnojamojo turto paskolas	

MŪSŲ ADRESAS	
3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	
ANAPILYJE Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	

Darbo laikas:	
Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadeniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:	
Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadeniais	9:00 - 12:30

DĖMESIO!
Geros palūkanos terminuotiems indėliams

90-179 dienų	1.35%
180-364 dienų	1.40%

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-825-3328

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą.
Paaukosiu iki \$1000 jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai
(Prašau paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
Sutton
Tel. tiesiogiai: 416.568.1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Atsisveikinimas su Donatu Banioniu

Lietuva, palydėjusi vasarą, atsisveikino ir su vienu iš talentingiausių praėjusių dešimtmečių teatro ir kino aktoriumi Donatu Banioniu, 90. Po sunkios ligos mylimas aktorius mirė rugsėjo 4 d. Aktoriaus gerbėjai Panevėžyje ir Vilniuje turėjo progos atsisveikinti su scenos ir ekrano veteranu, palikusiu daugiau kaip šimtą vaidmenų teatre, aštuoniasdešimt kine. Žiūrovų atmintyje liko įsimintini D. Banionio vaidmenys sudėtingose, reikalaujančiose didelės kūrybinės įtampos A. Strindbergo, A. Millerio, Fr. Durrenmatto, H. Ibseno ir kitose dramose. Donato Banionio vaidybos mokykla buvo pusiau pagrindinė J. Miltinio dramos studija, kurioje diplomų niekas neduodavo, ir scena. Iš Kauno amatų mokyklos į Panevėžį atvykusio lieso, didelėmis juodomis akimis, greito, lankstaus ir labai drovaus paauglio pirmasis didesnis vaidmuo – Jasius K. Binkio *Atžalyne*. J. Miltinis buvo ne tik D. Banionio, bet ir kitų Panevėžio dramos teatro XX š. antrosios pusės aktorių plejados vienintelis mokytojas, globėjas, teatrinių įgūdžių ir žinių šaltinis.

Daugiau kaip šimtą vaidmenų teatro scenoje atlikęs D. Banionis jau gyvenimo sulėlydyje išskyrė tik keliolika, jo nuomone, įsimintinų. Tai tas pats Jasius *Atžalyne*, Edvardas A. Vienuolio *Prieblandoje*, daktaras Dornas A. Čechovo *Žuvėdroje*, Tesmanas H. Ibseno *Heda Gabler*, Tėvas A. Millerio *Komivajožierio mirtis*, komiškas Bopertiu vaidmuo E.M. Labiche’o *Šiaudinėje skrybėlaitėje*, Bankas W. Shakespeare’o *Makbete*, Bekmanas W. Borcherto *Lauke, už durų*, Edgaras A.

“Sostinės dienos” Vilniuje

Pirmąjį rugsėjo savaitgalį 5-7 d.d. Vilniuje surengtos jau 20-osios “Sostinės dienos”. Miesto gyventojai ir svečiai buvo pakviesti į nemokamus renginius – koncertus, parodas, viešuosius skaitymus ar žaidimų aikšteles. Festiva lyje sulaukta ir svečių. Atidarymo koncerte Katedros aikštėje koncertavo vokiečių grupė “De Phazz”. Kituose festivalio koncertuose savo programą pristatė ir “Who Made Who” iš Danijos bei “Ewert and the Two Dragons”, taip pat ir lietuvių grupės – “Keymono”, “Colours of Bubbles”, “Liūdni slibinai”.

Gedimino prospekte, kuris buvo padalintas į 4 erdves

D. Banionis (1924-2014)

Strindbergo *Mirties šokyje*. Kino ekrane D. Banionis sukūrė įtaigius ispanų dailininko Francisco Goya, kompozitoriaus L. van Beethoven portretus, žiūrovams įsiminė kapitonas Marianas M. Kalatozovo *Raudonojoje palapinėje*, pirmajame filme, kurį tuometinė Sovietų Sąjunga kūrė su partneriais vakariečiais ir kuriame D. Banionis vaidino su Sean Connery ir Claudia Cardinale; pagaliau K. Kelvino vaidmuo Andrejaus Tarkovskio fantastinėje psichologinėje dramoje *Soliaris* ir, žinoma, lietuviškame Vyt. Žalakevičiaus filme *Niekas nenorėjo mirti*.

Už nuopelnus teatro ir kino menui bei kultūrai D. Banionis apdovanotas keliais Rusijos federacijos ordinais ir medaliais. Ilgas ir Lietuvos apdovanojimų sąrašas: aktorius apdovanotas LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, *Sidabrine gerve* už viso gyvenimo nuopelnus kino menui; 2013 m. scenos veteranui skirta Lietuvos valstybinė kultūros ir meno premija. Šiemet balandžio pabaigoje, minint 90-ąsias gimimo metines D. Banioniui įteiktas kultūros ministerijos garbės ženklas “Nešk savo šviesą ir tikėk”, apdovanojimas, skirtas už demokratinės ir atviros Lietuvos visuomenės, pilietinio solidarumo, asmens bei visuomenės santykių darnos stiprinimą.

“Menų ir muzikos gatvę”, “Gardžių lauktuvių kelią”, “Knygų alėją” bei “Žaidimų ir atrakcijų parką”, kiekvienas galėjo susirasti sau įdomų užsiėmimą ar pramogą.

Čia taip pat pat veikė dailės, tapybos, grafikos parodos. “Sostinės dienų” renginiams skirtas erdves šiemet ženklo laisvės simbolis – paukščiai. “Sostinės dienų” programoje – ir antrą kartą rengiamas festivalis “Gatvių menas” (Street Art). Jame dalyvavo dailininkai iš Norvegijos, Lenkijos, Vokietijos, D. Britanijos ir vietiniai. Po savaitės trukusio gatvės meno festivalio sostinės erdvės taps spalvingesnės.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Kelionė į Arizoną

Tęsinys iš 36 nr.

VILIJA LEVINIENĖ

Arizonoje daug laukinės gamtos, žmogaus nepaliestos. Dykumos ir kalnai lyg alsuoja laisva senovės indėnų dvasia. Pakelėse galima pamatyti “namų vaiduoklių”, kuriuose seniai niekas nebegyvena. Važiuodami grožėjomės laukiniais žirgais, atklydusiais į ramų slėnį kalnų papėdėje.

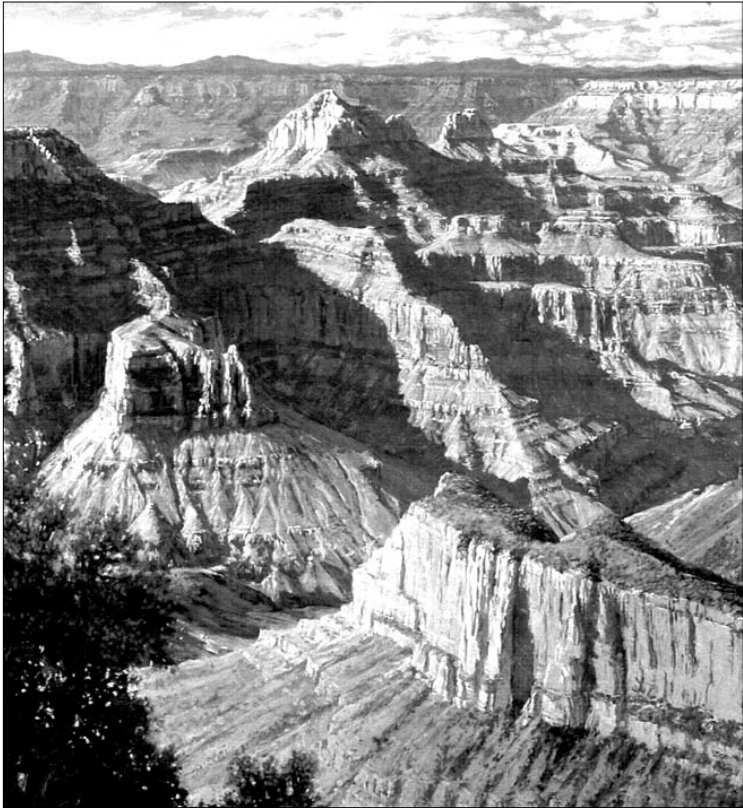
Po ilgoko važiavimo pasiekėme Scottsdale, AZ. Čia apsistojome “Kupranugario nugaros poilsiavietėje” (“Camelback Inn Resort”) ilgesniam laikui – dešimčiai dienų. Poilsiavietė įsikūrusi pačiame miestelyje šalia judrios gatvės. Visas kompleksas aptvertas aukšta tvora ir nešįjaucia, kad gyveni mieste. Šalia pūps kalnas, kuris primena kupranugario kuprą. Poilsiavietėje graži kaktusų giraitė. O jau kaktusų įvairovė... Manau, kad kaktusas galėtų būti Arizonos simboliu. Golfo aikštelėje tupi kiškis ir drąsiai dairosi aplink, paskui nustriksi savo keliais. Poilsiavietė turi baseiną, treniruoklių salę, teniso aikšteles, kino salę. Žodžiu, veiklos sau rasti gali kiekvienas.

Penktąją dieną viešėdami Scottsdale, AZ, nutarėme iš jo dienas ištrūkti ir aplankyti garsiąją Sedoną. Sedona... Miestelis pavadintas vieno XIX š. verslininko žmonos vardu. Kaktusais nusėtos pakelės... Vos 11,000 gyventojų turintis kalnų miestelis šiaurinėje Sonoros dykumos dalyje kasmet sulaukia kelių milijonų turistų. Žmonės čia sutraukia Raudonieji kalnai, supantys Sedoną. Spalvinė gamta įspūdinga – gelsva, oranžinė, raudona. Ypač suintensyvėja ir keičiasi saulei kylant arba leidžiantis. Menininkai čia gali pasisemti įkvėpimo kūrybai. O jų į Sedoną suvažiuoja daug... Manoma, kad kadaise šioje vietoje tyvuliavo jūra. Besitraukiantis vanduo, žemės plutos masyvai, vėjai ir erozija suformavo sluoksniuotą pyragą primenančius kal-

nus. Tai tiesiog meno šedevrai, kuriuos sukūrė gamta.

Pirmieji žmonės Sedonoje apsigyveno prieš 10,000 metų. Tai buvo indėnai. Jie laikė šią žemę šventa ir tikėjo, kad iš žemės gelmių čia kyla mis-

niškais motyvais. Įvairių atspalvių raudona spalva vyrauja visur... Raudonoji užburianti ir įkvėpanti Sedona... Praleidę dieną šiame rojaus kampelyje vakarop grįžome į Scottsdale, AZ.

Didysis kanjonas Arizonoje Grand Canyon

Švento kryžiaus šventovė vieno įspūdingo kalno viršūnėje Sedonoje

tiška energija. Raudonos uolos lyg sustiprina žmonių pojūčius. Sedonoje galima iš naujo atrasti save, sustiprinti savo dvasią. Nepakartojama vieta medituoti. Raudonieji kalnai užbūrė ir mane. Vieno įspūdingo kalno viršūnėje aplankėme mažą bažnytelę. Smulkūs saviti namukai Sedonoje puikiai įsipaišo į vietinį gamtovaizdį. Gausu mažų meno galerijų-parduotuvelių. Daug meno kūrinių su indė-

Po kelių dienų nusprendėme apžiūrėti “Drugelių namus” (“Butterfly Atrium”) Scottsdale, AZ. Tai didžiausia drugelių paroda Amerikoje. Stebuklingas drugelių pasaulis. Matėme filmą apie jų gyvenimą. Galėjome pasi-džiaugti įvairiaspalviais drugeliais, laisvai skraidančiais tarp juos stebinčių žmonių. Vienas drugelis lengvai nutūpė ant mano rankos, prisimniau dainą:

*Maži spalvoti drugeliai
Ramiai plasnoja po dangų,
Jausmai, kur buvom pametę,
Šiandien vėl mane aplanko.*

(Neda – *Drugeliai* (serialo *Namai, kur širdis* daina)).

Gera! nusiteikę po malonaus reginio sėdome į mašiną ir sugrįžome prie Kupranugario nugaros kalno. Net nepastebėjau, kaip mūsų viešnagė Scottsdale, AZ, baigėsi. Reikėjo ruoštis kelionei atgal.

Garsioji Sedona, Arizona

Nukelta į 11-tą psl.

Žmonių sielų gydytoja

KRISTINA RIMKIENĖ

Atėjus į susitikimą Klaipėdos kurčiųjų reabilitacijos centre su rašytoja, žurnaliste Rasa Norkute, radau ją bevartančią tos dienos spaudos puslapius. “Stengiasi išnaudoti kiekvieną minutę. Beprasmiš laikas švaistymas – ne šiam žmogui” – šmėstelėjo man tokia mintis.

Kai susėdome pokalbiui, Rasa iškart uždavė klausimą, apie ką noriu parašyti. Atsakius, kad apie ją, kaip asmenybę, jos gyvenimą, ji pasakė, kad daug svarbiau yra kalbėti žmonėms apie gyvenimo tiesas, sveikatos saugojimą, žmonių santykių psichologiją, ryšį su gamta. Dviejų valandų pokalbio laikas praėjo stulbinamai greitai, ir pabandysiu kuo aiškiau pateikti šios be galo įdomios moters gyvenimo portretą, kuri, sulaukusi garbės ir gražaus amžiaus, tebeturi aštrų protą, puikią atmintį ir didelį pajėgumą.

Rasa Norkutė gimė Lenkimų kaime (Skuodo r.) ūkininkų šeimoje prieš Antrąjį pasaulinį karą. Save apibūdina kaip karo vaiką, kurio metu neteko klausos – vėlyvą rudenį krentant padegamosioms bomboms ir liepsnojant viskam aplinkui, nuo ugnies trimetei kartu su pora metų vyresne seserimi Ema teko slėptis šaltame vandenyje. Toks įvykis nepaėjo be pasekmių – mergaitė susirgo ir apkurto. Tėvai, nors didelių mokslo aukštumų nepasiekė, buvo šviesūs žmonės – nuolat domėjosi gamta ir sveikata. Tokia pati buvo ir jų mažoji Raselė – nuo mažens kalbėjo, tyrinėjo, stebėjo aplinką, ją traukė temos apie sveikatą, sudėtingi žmonių tarpusavio santykiai. Kiek pati pamena, įvairias mintis pradėjo užsirašinėti nuo tada, kai išmoko rašyti. Pirmieji tekstukai buvo suraityti spausdintinėmis raidelėmis.

Gimtuosiuose Lenkimuose Rasa baigė vidurinę mokyklą. Klausos negalia užkirto kelią gabios merginos vaikystės svajonei tapti gydytoja, tad ji pasirinko žurnalistikos studijas Vilniaus universitete. Gyvenime išbandė daugybę veiklų, tačiau visos jos siejosi su rašymu, žinių perteikimu, mokymu. Dirbo mokytoja, žurnalistų būrelės vadove, bibliotekos vedėja, Kultūros namų meno vadove, dėstytoja, konsultante, patarėja, parašė daugybę straipsnių, išspausdintų ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje (Kanadoje, JAV). Nemažai skelbtų straipsnių sugulė į išleistas jos knygas. Pats pirmasis rašyto-

jos kūrinys – *Mažasis nusikaltėlis* (2000), po to išleistos kitos knygos: *Ištikimoji moteris* (2001), *Mano brangiausias žmogus* (2004), *Mano pirmoji*

Rasa Norkutė, rašytoja, Klaipėda

Komunija (2006), *Psichoterapeuto patarimai. Iš kur atsiranda ligos. Kaip išgyventi be vaistų* (2010). Šiomis dienomis knygynuose pasirodys ir šeštoji straipsnio herojės knyga – *Tadas į mokyklą nebegrižo*. Visuose kūriniuose rašytoja sudeda mintis iš savo patirties, stebėjimų, apmąstymų, siekdama paprastais, kiekvienam žmogui suprantamais žodžiais pasiekti ir suvirpinti skaitytojo širdį.

R. Norkutės kūriniai nepalieka abejingų – ji sulaukia ir įvertinimo, ir kritikos. Pasak rašytojos, daugiausia kritikos ji sulaukia iš gydytojų moterų. Pasak jų, kaip drįsta paprastas žmogus, neturintis medicininio išsilavinimo, rašyti apie įvairių ligų gydymą, kaip elgtis vienas ar kitais atvejais. Visus priekaištus ir kaltinimus Rasa atremia pasitelkusi humorą. Rašytoja užtikrintai žino – tokiais dalykais ji domisi visą gyvenimą, daug laiko skirta savarankiškomis studijoms, daug patirties – galėtų stoti į atvirą diskusiją net su medicinos profesorium. O kur dar asmeninė patirtis – gyvenime mačiusi šilto ir šalto, trys santuokos, pačios nestipri sveikata. Rasa pasakoja, kiek daug kartų jos patarimai gelbėjo žmones, nusivylusius tradicine medicina, gyvenimu. Ne veltui jos požiūrį į šiuos dalykus geriausiai atspindi H. Balzako mintis: “Kad galėtum spręsti apie žmogų, reikia perprasti jo minčių, jo nelaimių, jo sielos paslaptis”. Kiekvieną, prašant pagalbos ar patarimo, rašytoja išklauso, pasidomi žmogaus gyvenimo aplinkybėmis, nes tik tada, pasak jos, galima rasti atsaką, kuris pateikiamas kaip receptas nuo negalavimų. O ieškančių pagalbos, patarimo, gero žodžio tikrai daug, Rasa stengiasi nei vienam neatsakyti. Ji jaučiasi

laiminga, galėdama padėti paprastais psichoterapeuto žodžiais, ir jai sekasi. Žodžio galia – didžiulė, galinti išgydyti daugybę žmonių. “Esu įpratusi veiduose skaityti žmonių gyvenimus, (...) skverbtis į žmonių sielų gelmes, ir kiekviename jų stengiuosi suvokti, kodėl jie nuėjo tuo keliu”. (Ištrauka iš penktosios knygos). Galėdama išgelbėti žmogų – gelbėjau pasaulį. O Hipokrato priesaika, pasak rašytojos, yra niekinė, nes ne sveikame kūne – sveika siela, o atvirkščiai.

R. Norkutės darbai sulaukia ne tik kritikos, bet ir pripažinimo. Už nuopelnus Klaipėdai, jos kraštui ir Lietuvai, už reikšmingą profesinę ir visuomeninę veiklą, už asmeninę indėlį puoselėjant žmogiškąsias vertybes rašytoja yra įtraukta į žymiausių Klaipėdos žmonių biografijų žinyną *Klaipėda. Kraštiečiai*, jos pavardę galima rasti kitame žinynė *Kas yra kas Lietuvoje. Aukštinis tūkstantmečio leidimas*. 2006 metais tapo Nepriklausomų rašytojų sąjungos nare. Šiais metais Klaipėdoje vykusiuose Metų klaipėdišės rinkimuose tarp kandidačių į šį titulą buvo ir mūsų straipsnio herojė, visuomet pristatyta kaip rašytoja, žurnalistė, knygų autorė, altruistė, padedanti neįgaliesiems, psichologinių problemų turintiems žmonėms.

Visų nuopelnų galbūt ir neišmanoma išvardinti, tačiau pati Rasa to nesureikšmina. Šį kovo mėnesį atšventusi išpūdingą jubiliejų, aktyvi moteris kuria tolesnius ateities planus, ruošiasi išleisti dar kelias knygas. Pavydėtina energija, nesavanaudiška pagalba jos ieškančiam, gyvenimiškos išminties lobynas, išvalgus ir aštrus protas, žmonių sielų gydytoja – tokiais žodžiais galima apibūdinti šią neeilinę asmenybę.

(Gražios darbuotės ir jubiliejaus proga malonu pasveikinti ilgametę *Tėviškės žiburių* bendradarbę. Tebūna jos darbų planuose ir ryšiai su mumis. Red.)

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

Complete our online member survey and qualify to **WIN** a new unlocked **iPhone 5s**
www.parama.ca

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita) Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.50% 1 metų 1.65% 2 metų 1.90% 3 metų 2.15% 4 metų 2.35% 5 metų 2.55%	"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas) 1 metų 1.55% 2 metų 1.80% 3 metų 2.05% 4 metų 2.25% 5 metų 2.45% 1 metų iškeičiamas 1.35% 1 metų JAV dolerių 0.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.35%

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji
Balansas: \$0 – \$4,999.99 **0.025%**
\$5,000.00 – \$9,999.99 **0.100%**
\$10,000.00 – \$24,999.99 **0.150%**
\$25,000.00 – \$59,999.99 **0.250%**
Virš \$60,000.00 **0.500%**

PLANAS 24
Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.10%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS
Atviras, kintamųjų palūkanų **3.25%**
Uždarytas, kintamųjų palūkanų **2.85%**
1 metų pastovių palūkanų, atviras **3.00%**
1 metų **2.85%**
2 metų **3.05%**
3 metų **3.15%**
4 metų **3.25%**
5 metų **3.40%**
Komerčinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.50% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

Visi pateikti nuosimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA
www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$220,000,000

royal york ORTHODONTICS
smile more.

BRACES FOR CHILDREN AND ADULTS
ELITE Invisalign Providers

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital for Sick Children

SW corner of Bloor and Royal York Rd.
www.RoyalYorkOrtho.com
tel. 416 207-0885

Tautos būstas – valstybė

Atkelta iš 5-to psl.

Po kelių konflikto dienų tuometis Rusijos prezidentas Dmitrijus Medvedevas pažadėjo, kad kariai trauksis iš Gruzijos, tačiau Rusijos pajėgos dar kurį laiką lūkuriavo. Abchazija ir Pietų Osetija liko atskirtos nuo Gruzijos. Tarp-tautinė komisija atmetė Rusijos teiginius, neva intervencija buvo būtina siekiant apginti Pietų Osetijoje Rusijos piliečius, nes Gruzija nevykdė genocido prieš Pietų Osetijos ir Abchazijos gyventojus, o rusų veiksmai galėjo apsiriboti tik žmonių saugumo užtikrinimu ar jų evakuacija. Be kita ko, komisija aiškino, kad Gruzija neprivalo pripažinti Abchazijos ir Pietų Osetijos gyventojų Rusijos piliečiais, nes rusų inicijuotas rusiškų pasų išdavimas ten buvo ne teisėtas. “Abchaziją ir Pietų Osetiją neturėjo jokio teisinio pagrindo atskirti nuo Gruzijos bet kokia trečioji šalis, pripažinusi šių separatistinių darinių nepriklausomybę, pažeidžia tarptautinės teisės normas”, – teigiama ataskaitoje.

Valdovų rūmų darbai nebaigti

Papildomiems Valdovų rūmų darbams artimiausiu metu planuojama skirti iki 3 mln. litų. Projekto vykdytojai skaičiuoja, jog visiškam rūmų užbaigimui reikės dar apie 12 mln. litų. Apie papildomus darbus, kurie perkami iš projekto rangovo “Panevėžio statybos tresto”(PST), centriniame viešųjų pirkimų portale paskelbė projektą įgyvendinanti valstybės įmonė “Vilniaus pilių direkcija”.

Įmonės laikinasis direktorius Danius Malinauskas, BNS, sakė, kad papildomų darbų kaina neturėtų viršyti 5% visos sutartyje su PST numatytos sumos (61.3 mln. litų.), t.y. apie 2.9 mln. litų. Pasak jo, dalis papildomų darbų turėtų būti pradėti jau šiemet, o visiškam rūmų užbaigimui reikėtų dar 12 mln. litų. D. Malinausko teigimu, esant pastoviam finansavimui statybos darbai būtų baigti iki 2018-ųjų.

Valdovų rūmų statybų projektą vykdo viena didžiausių Lietuvoje statybos grupių Panevėžio statybos trestas (PST). PST grupės įmonė “Vilniaus papėdė” 2000 m.

Apie panašiai surežisuotą spektaklį Ukrainai priklausantį Krymą Rusija jau skelbia “priglaudusi”. Ko laukia kitos Ukrainos sritys ar visa valstybė, sunku nuspėti.

Kitoms inkorporuotoms į SSRS valstybėms dera labai suklusti, rimtai ruoštis gynybai, nes, tarkime, kokiam kremliniam provokatoriui ar pakvaišėliui sušukus “našich bjut” (mūsiškius muša), į šių tautų būstus gali įsiveržti Rusijos “riboto dydžio kariniai daliniai” su šeiminkų teisėmis.

Kol išlieka kaimynystėje imperinių siekių neatsisakiusi Rusija, Lietuvai, turint žymiai mažesnes karines pajėgas, savo būstui apsaugoti tenka ne vien pasikliauti NATO pajėgomis, bet, kaip šios organizacijos narei, neatidėliotinai stiprinti karinius pajėgumus, kad atgrasytų kylančius kėslus, o, iškilus konfliktui, galėtų atremti agresorių ne tik “vienu šūviu”. Jei patys gynybai dėsime nuoširdžias pastangas, padės ir tarptautinė bendrija, padės dangiškasis Lietuvos globėjas Kazimieras,

ką stebuklingu būdu jau yra padėjęs lietuvių kovoje su maskoliais 1518 m. prie Polocko arba su švedais ties Salaspiliu.

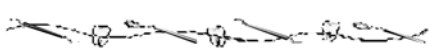
Su 3800 kariuomenės ir 7 armotomis Katkevičius darė “stebuklus”. Didžiausias laimėjimas buvo ties Salaspiliu (Kirchholmu). Karolis artinosi prie Rygos su 14,000 armijos. Etmonas pastojo švedams kelią. Prieš mūšį buvo atlaikytos Mišios. Vadas, padrąsinęs karius laimėti ar žūti, nusi-metė metalinius šarvus, atsi-raitė dešinę rankovę, pakėlė pašventintą kardą, pirmas puolė priešą, ir lietuviai visai sutriuškino švedus (1605.IX.-27). Švedų žuvo apie 9,000, keli tūkstančiai pateko į nelaisvę; karo grobio liko 20 patrankų ir 60 vėliavų. Karolis su karių likučiais suskubo laivais pasprukti. Livonija buvo išvaduota. Lietuvių laimėjimas nustebino Europą. Katkevičius gavo popiežiaus, imperatoriaus, anglų karaliaus ir turkų sultono sveikinimus. Nugalėtojas grįžo sveikas, džiūgau-damas, dėkojo šv. Kazimierui, dangiškajam savo gynėjui.

Naujai atvykusiems į Kanadą

interneto tinklalapyje
Canadian Newcomer
www.cnmag.ca ir
<http://www.vengeo.com/html/5/cnmag/Newsletter0016>,
teikiama naudinga informacija apie mokslą, išdarbinimą, sveikatą, būstą ir kitus svarbius klausimus.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

ŠVIETIMUI

Per KLB fondas šiais metais
paskyrė \$17,000

lietuviškam švietimui Kanadoje

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

DĖMESIO TŽ PRENUMERATORIAMS! Leidėjai prašo jus atsilyginti už prenumeratas.

Pasitikrinkite prenumeratos užsibaigimo datą, atspausdintą ant adreso lipdės (address label). Kanados vyriausybės finansinė parama pašto išlaidoms apmokėti yra gaunama pagal apmokėtų prenumeratų skaičių. Be šios paramos mūsų pašto išlaidos, siuntinėjant jums TŽ būtų apie du trečdalius aukštesnės. Prašome jūsų supratimo šiuo svarbiu klausimu – įrodyti Kanados vyriausybei, kad TŽ gyvavimas mums yra aktualus. TŽ leidėjai

Kelionė į Arizoną

Atkelta iš 8-to psl.

Bet kaip būti Arizonoje ir nepamatyti Didžiojo kanjono (Grand Canyon)? Susidėjome mantą, atsisveikinome su Kupranugario nugaros kalnu ir leidomės į kelionę link Didžiojo kanjono. Po kelių valandų pasiekėme tą gamtos stebuklą.

Didysis kanjonas – nenusakomo grožio stačių šlaitų tarpekliu, kurį išgraužė Kolorado upė ir jos intakai per daugiau kaip 6 milijonus metų. Ši upė ir dabar čia teka. Kanjono gylis apie 2 km, ilgis 446 km. Plotis kinta nuo 6 iki 29 km. Priešistoriniais laikais čia gyveno indėnai. Jie statydavosi gyvenvietes pačiame tarpeklyje bei jo urvuose. Naujakuriai baltieji apie jį sužinojo tik po JAV pilietinio karo.

Didžiojo kanjono valdiškas parkas įkurtas 1919 m. yra

vienas seniausių šalyje. Jis įtrauktas į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą. Per metus čia apsilanko keli milijonai žmonių. Ispūdinga vaikščioti viršuje pramintais takais ir stebėti visą spalvų įvairovę, nukreipiant žvilgsnį į apačią.

Norint apsistoti tarpeklio apačioje reikia gauti specialų leidimą. Galima per dieną pėsčiomis nusileisti į kanjoną ir pakilti į viršų. Kanjono apačioje oro temperatūra yra keliolika laipsnių aukštesnė negu viršuje, todėl ten beveik niekas neauga, plyti dykumos. Temperatūrų skirtumai būna dideli. Vienas iš trumpiausių kelių nusileisti į kanjono apačią yra Šviesiojo Angelo takas. Visgi dauguma lankytojų renkasi pamatyti kanjoną iš viršaus ir į apačią nesileidžia.

Po Didžiojo kanjono valdišką parką galima keliauti pėsčiomis, automobiliu, yra galimybė naudotis specialiai

Praėjusios vasaros sausros grybautojų Lietuvoje nenuskriaudė. Užteko kiek ilgesnio lietaus lašams pagirdyti žemę, ir medžių paunksnėje pradėjo dygti grybai; iš pradžių voveraitės, o paskui ir laukiami baravykai, raudonviršiai. Ir dideli, ir maži grybautojai retas grįžta namo su tuščia kraitele. Labiausiai patyrę grybautojai savo miško laimikį pristato į grybų supirkimo punktus, kiti pasirengia atsargas žiemai sau ir draugams

tam skirtais autobusais, traukinukais, netgi malūnsparniais. Nupasakoti žodžiais, koks tas Didysis kanjonas ir kokie jausmai apima jį pamačius yra sunku. Net meniškiausios nuotraukos neatspindės tos didybės ir grožio šio gamtos kūrinio. Kupini ispūdingų reginių, pasipildę energijos sėdome į automobilį ir riedėjome toliau, namų link.

Pakeliui sustojome nakvynei Kingman, AZ, "Best Western Hotel" viešbutyje. Ryte pailsėję važiuovome toliau. Palikę Arizoną pasiekėme Kaliforniją. Iki namų Burlingame, CA, dar buvo tolokai. Po dienos kelionės vėl teko sustoti nakvynei. Ši kartą Bakerfield, CA, mūsų pamėgto tinklo viešbutyje. O rytą, gerai pailsėję, dūmėme tiesiai į Burlingame, CA.

Dviejų savaitių išvyka į Arizoną buvo puikus įvykis mano gyvenime ir nepakartojama dovana. Kelionė paliks neišdildomus prisiminimus visam gyvenimui. (Pabaiga)

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentai ir įgaliojimai
- ♦ palikimų administravimas
- ♦ nekilnojamo turto sandoriai
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir

MISSISSAUGOJE

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

PRANEŠIMAS STUDENTAMS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas
PRANEŠA, kad skiria penkias stipendijas:

Vieną – \$1,500; keturias – \$1,000

- Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinis pažymius.
- Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.
- Studentai gali pildyti prašymo anketas du kartus. Vieną kartą gavęs stipendiją, antrą kartą gali pildyti tik po metų pertraukos.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje

Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.com

Labdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRAŠYMUS PATEIKTI IKI 2014 M. SPALIO 10 d., 4 v.p.p.
Komisija svarstys tik tuos prašymus, kurie bus pilnai užpildyti ir atitiks visus reikalavimus

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo stipendijų skirstymo komitetas

PRIMENAME,

kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

MISLIŲ ATSAKYMAI:

1. Bėdos, vargai, 2. Sidabrinis žiedas, 3. Šautuvas, 4. Laikrodis, 5. Paslaptis, 6. Audra.

Ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti marmurinių/granitinių stalviršių instaliacija, PASTOVIAM DARBUI ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti NIKUI

tel. 905.424.1133
arba apsilankyti internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Rugsėjo 11, ketvirtadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Aldona Zadurskienė-Zander (Baikauskaitė), 72 m. amžiaus, po sunkios vėžio ligos. Ji yra buvusi ilgametė Toronto “Atžalyno” tautinių šokių ansamblio vadovė. Jos liūdi vyras, sūnūs su šeimomis, giminės ir visi artimieji.

• Rugsėjo 12, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Juzefa Jonynienė, 104 m. amžiaus. Jos liūdi dukros su šeimomis ir visi artimieji.

• Švenčiant Šeimos metus, rugsėjo 14 d. duonos ir vyno dovanas Mišių aukai atnešė De-Iuliis šeima: Remo, Rima ir Viktorija. Šeimos metų žvakę ir Šv. Raštą padovanojome Strumkių šeimai ir palydėjome maldos savaitės ruoštis ateinančio sekmadienio Mišioms.

• Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atlaidai, bus rugsėjo 28, sekmadienį. Kadangi šiais metais švenčiame šeimos metus, tai kviečiame visus parapijiečius gausiai dalyvauti ir su iš kitur sukviestais savo giminės nariais, kad šventė būtų visų šeimų bei giminių šventė. Šventės iškilmingos Mišios bus 3 v.p.p. Mišių metu pamokslą sakys iš Punsko atvykęs kun. Marius Talutis, Švč. Mergelės Marijos Dangun Pajėmimo parapijos vikaras. Po pamaldų 4.30 v.p.p. Anapilio salėje bus šventės vaisės, kurių metu meninę programą atliks parapijos vaikų duetai ir sėkmingai pasirodę šią vasarą Lietuvoje vykusioje dainų šventėje Anapilio “Gintarėliai”.

• Parapijos šventės dieną Anapilio autobusėlis nuo “Vilniaus rūmų” važiuos **du kartus**: pirmą kartą – **9.30 v.r.** įprastinėms sekmadienio Mišioms, o antrą kartą – **2.30 v.p.p.** popietinėms iškilmėms ir keleivius parveš atgal po šventės puotos.

• Bilietus parapijos šventės vaisėms jau galima įsigyti parapijos salėje po Mišių.

• Prie šventovės durų padėti paveikslukai su mūsų parapijos “Šeimos vainikėliu”, jo paaiškinimu ir “Šeimos narių malda”. Prašome juos pasiimti ne tik sau, bet ir visai šeimai bei giminei ir kitiems pažįstamiems.

• Žodis tarp mūsų knygelių rugsėjo-spalio laidą platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 21: 10 v.r. už a.a. Bronislovą Žemaitaitį; Vasagoj 10 v.r. už a.a. Antaną Bernotą ir Biržvilų šeimos gyvus ir mirusius; Delhi šeštadienį, rugsėjo 20, 3 v.p.p. už Aldoną Aleliūnienę.

PROFESIONALUS dantų valymas Jūsų namuose. Priimamas draudimas. <http://athomesmile.com/>; 416-388-8723. Inga

PERKU miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutarkyta nuosavybė, už suteiktą informaciją atsilyginsim. Tel. 630-340-9604.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Spalio 18 d. – parapijos vakarienė; spalio 24-25 d.d. – vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas; spalio 26 d. – prelado E. Putrimo 30 m. kunigystės ir 10 m. Lietuvos Vyskupų konferencijos delegato jubiliejus; lapkričio 2 d. – kapinių lankymas ir **Kanados lietuvių muziejaus-archyvo (KLMA) atvirų durų diena**; lapkričio 8 d. – vaikų ir jaunių choro koncertas; lapkričio 30 d. – skautų Kūčios; gruodžio 14 d. – kalėdinis koncertas.

• Mirties pranešimai: a.a. Klara Stankus, 87 m., išlydėta į amžinybę iš mūsų šventovės ketvirtadienį, rugsėjo 11, paliko dukterėčias Gražiną, Juditą ir Rimantę su šeimomis ir brolienę Aliną Jurcevičienę; a.a. Stasė Yokubynas, 91 m., laidotuvių Mišios mūsų šventovėje antradienį, rugsėjo 16, 10 v.r., paliko dukrą Daivą ir sūnų Raimundą su šeimomis; a.a. Jonas Bukšaitis, 98 m., lankymas Yorke koplyčioje, Bloor gatvėje, trečiadienį, rugsėjo 17, 7-9 v.v., laidotuvių Mišios mūsų šventovėje ketvirtadienį, rugsėjo 18, 10 v.r., paliko žmoną Eleną, dukrą Rasą ir sūnų Juozą su šeimomis; a.a. Regina Bakevičienė, 89 m., laidotuvių Mišios penktadienį, rugsėjo 19, 10 v.r., paliko dukrą Sandra ir sūnų Jaunią su šeimomis.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 21: 8 v.r. už a.a. Michael Brough; 9 v.r. už Carolyn Webster; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Vytautą Tamulaitį; už a.a. Emiliją ir Joną Aleksus; už a.a. Angelę Kulnienę (14 m.); už a.a. Oną ir a.a. Stasį Nomeikus; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

Maironio mokyklos žinios

• Pamokos prasidėjo rugsėjo 13 d. rytą. Po to dalis mokytojų nuvyko į Prisikėlimo parapiją pietums ir mokytojų suvažiavimui, kurį surengė KLB švietimo taryba. Įdomią paskaitą skaitė Marytė Newsom iš Kalifornijos. Buvo mokytojų iš Toronto, Montrealio, Otavos, Hamiltono, Kalgario ir Kalifornijos.

• Dėkojam Prisikėlimo kredito kooperatyvui už “binders” mokiniams bei kredito kooperatyvui “Parama” už pieštukus, rašiklius, taupymo paršelius ir sąsiuvinius.

• Mokytojos Rasa Kape-niak ir Janet Kriščiūnienė atstovavo Kanadai mokytojų suvažiavime Lietuvoje, Druskininkuose. Jas sveikiname!

• Muzikos mkt. Janet Kriščiūnienė nori priminti tėveliams, kad mokiniai, kurie norėtų dainuoti Dainų šventėje, turės repeticijas mokykloje kas šeštadienį. Jie jau gali įsiregistruoti rugsėjo 20 d.

• Apgailėstaujame, kad mkt. Rita Kuznekovienė pasitraukia. Ji kraustosi į kitą miestą. Jos vedėjos pavaduotojos pareigas perėmė mkt. Daina Kuraitė. Abiem linkime sėkmės!

• Mkt. Darius Sonda padės vedėjai su įvairiais administracijos reikalais. Sveikiname naujai prisidėjusias mokytojas Iną Ankienę ir Indrą Pat-

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, rugsėjo 21, pamaldos bus 9.30 v.r., po kurių vyks Moterų draugijos susirinkimas.

• Pirmos pamaldos kitą mėnesį bus spalio 5 d., 9.30 v.r.

Lietuvių Namų žinios

• Atviras LN narių visuotinis susirinkimas įvyks Lietuvių Namuose š.m. spalio 7, antradienį, 6 v.v. Darbotvarkėje bus svarstoma automobilių stovėjimo aikštelės klausimas.

LN valdyba

• Ateinantį sekmadienį pietūs vyks Vytauto Didžiojo menėje. Kviečiame visus papie-tauti ir praleisti popietę Lie-tuvių Namuose.

AUKOS

A. a. Antano Matulaičio atminimui Šv. Jono lietuvių kapinėms \$40 aukojo K. Žutau-tienė.

Dr. S. Kizis aukojo \$10,000 muziejaus-archyvo stogo vajui. Anapilio sodybos valdyba nuo-širdžiai dėkoja.

Bronislavai Beresnevičie-nei sulaukus 100 metų garbingo amžiaus sukaktį, su geriausiais linkėjimais sveikindama Jubi-liatę, Birutė Jonaitienė su šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100. Leidėjai dėkoja už pras-mingą dovaną.

Aukštesniųjų lit. kursų žinios

• Dar bus galima registruotis rugsėjo 20 d. 9 v.r. Our Lady of Peace mokyklos patalpose (70 Mattice Ave.).

• Pamokos prasideda rug-sėjo 27 d., 9 v.r. Informacija: tel. 416-536-8084.

Brigita Ručinskienė,
Kursų vadovė

kačiūnienę bei sugrįžusią mkt. Laurą Ligdą.

• Pamokos vyksta Our La-dy of Peace katalikų mokyklos patalpose, 70 Mattice Ave., Etobicoke. Dar galima registruotis rugsėjo 20 d. pamokų metu, jeigu dar nespėjote. Jei-gu turite klausimų, prašome kreiptis į ved. Lidiją Puteris tel. 416-797-4036, el. paštu lidija.puteris@gmail.com.

• Aplankykite mokyklos tinklalapį www.maironiomokykla.net. **Živilė**

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Lietuviai, latviai ir estai menininkai rengia savo meno paro-dą rugsėjo 26, 27 ir 28 d.d. Latvių kultūros centre, Lachine, Que. Daugiau informacijos – tinklalapyje balticartistsmtl.ca.

Parapijos metinė šventė bus sekmadienį, lapkričio 16. Mišios 12 val., po Mišių parapijos salėje meninė programa, pietūs ir lote-rija. Dalyvaukime visi. **Inf.**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Elzbiotos draugija atšventė globėjos šventę ir 95 metų su-kaktį sekmadienį, rugsėjo 14, iškilmingomis Mišiomis, su Lietuvos respublikos ambasadoriumi Kanadoje Vytautu Žaliu, su svečiu istoriku iš Lietuvos, dr. Rimantu Mikniu ir šiltais pietumis salėje. Mišias koncelebravo kleb. kun. Paulius Mališka, kleb. emeritas kun. dr. Feliksas Jucevičius ir kun. Joseph Powers už gyvas ir mirusias nares. Altorius buvo papuoštas draugijos globėjos Šv. Elzbiotos statula bei rožėmis, globėjos gėlėmis. Draugijos komite-tas įėjo į šventovę su draugijos juostomis, sekė skaitovas Zigmas Skučas ir kleb. kun. P. Mališka. Jungtinis Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų parapijų choras su chorvedžiu Aleksandru Stankevičiumi stipriai ir ypatingai gražiai giedojo. Sol. Kristina Kliorytė giedojo solo. Draugijos narės – Helen Valiulienė, Roma Lietuvninkaitė-Pingitore, Mary Shannon-Zenaitienė ir Rita Baršauskas – atnešė aukas. (Bus daugiau kt. nr.)

Dr. Arūnas ir Rūta (Skučaitė) Šlekiai, gyvenantys Kalifor-nijoje, atšventė savo 40 metų vedybų sukaktį čia Montrealyje. Juos sveikina Rūtos motina Sofija Skučienė ir šeima, mūsų parapijiečiai.

Dėkojame parapijiečiui Romui Brilvičiui, kuris nudažė kle-bonijos garažo duris ir nuplovė žolę šventoriuje.

Sekmadienį, lapkričio 16, Mišios bus aukojamos 10.30 v.r. Tą sekmadienį Aušros Vartų parapijos metinė šventė – Mišios ten bus 12 val. Klebonas ir Aušros Vartų parapijos komitetas kviečia visus dalyvauti. **VL**

Šv. Elzbiotos draugijos komitetas Mišiose rugsėjo 14 d.: (iš k.) pirmininkė Antoinette Ouellette-Brilvičienė, vicepirm. Mickie Tautkienė, vicepirm. Julie Bernotienė, išdininkė Nijolė Šukienė, ir sekretorė Vida Lietuvninkaitė Ntr. P. Pingitore

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*
1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Mindaugo skautų draugovė su vadovais 2014 m. “Romuvos” stovykloje

Ntr. R.R. Otto